

SEPTEMBER, 1937

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene
Franciscan Fathers.

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 lento.
Izven U. S. A. \$3.00

Management-Upravništvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of post-
age provided for in Sec-
tion 1103, Act of October
3, 1917, authorized on
August 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestove katoliški Cerkvi.

Več svetih maš
se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
STUDIRALI, PA NIMAO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI SOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMES.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM

AVE

MARIA

Septemberska štev. 1937—

—Letnik XXIX.

Evangeliji v septembru

Fra. Martin.

ŠESTNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

NEKO soboto je bil Jezus gost nekega pravaka med farizeji in več učenikov postave in farizejov je bilo navzočih. Ubog in bolehen mož, želeč utehe od Jezusa, je vstopil med obedom v sobo. Farizejski prenatančni pojem o praznovanju sobote je dobro znan. Čestokrat so Jezusa tožili, da je prelomil sobotno postavo, ker je tisti dan ljudem dobrote delil. Zato zdaj vpraša Zveličar navzočne, če bi bil po njihovem mnenju prelom postave, ako zdaj ozdravi tega siromaka. Molčali so. Nato ga je res ozdravil in poslal proč. Jezus je pa dejal navzočim: Ako vol ali osel v soboto pade v jamo, ali ga ne boste takoj izvlekli?

SEDEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

V današnjem evangeliju ponavlja Gospod dve največji zapovedi, namreč o ljubezni do Boga in bližnjega. Nato vpraša farizeje: Kaj se vam zdi o Kristusu, čigav sin je? Odgovarjajo, da ima Kristus priti iz rodotine Davideve. Zveličar jih opozori na to, da David sam imenuje v psalmih Kristusa svojega Gospoda. Kako bi mogel torej biti njegov sin in njegov Gospod obenem? Na to vprašanje niso mogli odgovoriti. Zveličar jih je s tem vprašanjem hotel poučiti, da je Kristus sicer napovedan iz Davidove rodbine po svoji človeški naravi, toda prišel je na svet kot učlovečena druga oseba božja, torej ga David po vsej pravici imenuje svojega Gospoda. S tem je Jezus poudaril isto

kot ob drugi priliki, ko je rekел: "Jaz in Oče sva eno."

OSEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Pred Jezusa prinesejo mrtvoudnega moža. Jezus mu reče: "Bodi potolažen, odpuščeni so ti tvoji grehi." Brž so se pohujšali pismouki in so Jezusu ugovarjali, češ: samo Bog more odpuščati grehe. Jezus pa odgovarja: "Kaj je lažje reči: Odpuščeni so ti tvoji grehi, ali: Vstani in hodi? Da boste pa vedeli, da ima Sin človekov oblast, na zemlji odpuščati grehe, rečem temu bolniku: Vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom." Ko je Jezus izrekel te besede, je bil mrtvoudni takoj ozdravljen in je res odšel na svoj dom. Tako je Jezus zopet dokazal, da je Bog.

DEVETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Prilika, v kateri je imel oče svatbo pravljeno za svojega sina, kaže na Jezusa, božjega Sina, kateremu je njegov nebeski Oče pravil svatbo na zemlji. Zvezo med Kristusom in njegovo Cerkvio primerja že sv. Pavel poročni zvezi. Gostje pa se niso zmenili za povabilo na svatbo. Služabnike, ki so jih prišli vabiti na svatbo, so celo umorili. Kralj se je pa razsrdil in dal požgati mesto, vbijavce pa pomoriti. Nato je poslal ven druge služabnike in dal povabiti na svatbo vsakovrstne ljudi. To je resno svarilo za nas, da se ne upirajmo božjim vabilom.

Jezusovi sončni žarki

Solska sestra.

SOLSKI zvonec je zbrnel po poslopju: Prosti čas! Najlepša godba malim. Zvezki so v trenutku v klopi in že se dvigajo roke, da napravijo znamenje sv. križa. Pa se oglasi od nekod droban glasek:

"Sestra, dajmo obuditi duhovno sv. obhajilo."

"Pa res, dajmo!" pritrdijo Frančki vsi učenci in učenke četrtega razreda.

"No, pa dajmo," komaj izdavi sestra. Preveč je radošno presenečena, preveč gignjena — a takoj zbere vso energijo in na-rekuje otrokom par preprostih stavkov, v katerih je izraženo hrepenenje otroškega srca po združenju z evharističnim Bogom.

Samo par trenutkov traja otroška po-božnost in mali asceti se vsujejo iz šole kot čebele iz panja. Z vsem srcem, s celim te-lesom so v igri. Kakšna radost, kako ska-kanje, kakšen vrišč! Niti najmanj ne slu-tijo mali, da jih iz bližnjega tabernaklja z velikim zadovoljstvom gleda evharistični Jezus. Vsa župnija je zakopana v delo in skrb za vsakanji kruh in menda nihče ne misli na božjega Jetnika — njegovi ljubljenci, mali, so se ga spomnili! V temino za-puščenega tabernaklja se je vsul snop sončnih žarkov. In vsi žarki imajo samo eno pot — naravnost v božje evharistično Srce: Glej, Jezus, ljubezen Tvojih malih nas je poslala!

Jezus ima mehko, čuteče srce. Misli-te, da ostane brezbržen za takele dokaze ljubezni otrok? Ljubezen poplača z ljubeznijo. Iz tabernaklja blagosavlja ma-le, ki so pravkar potolažili božje Srce. In Njegovega blagoslova so deležni starši, ki

ne branijo svojim malim v Jezusovo bli-žino.

Svet dviga stisnjene pesti proti nebu — doseči hoče Boga in ga vreči s prestola. Reka brezboštva preti poplaviti svet — — Komunizem kolje duhovnike, redovnike, katoličane — — Požiga cerkve, ruši taber-naklje, skruni sv. Hostije . . . Kako pač trpi Jezusovo mistično in evharistično Sreč! Kdo naj mu da zadoščenja za vse strašan-ske žalitve? Mislite li, da mu niso sv. obha-jila naših otrok ob prvih petkih v veliko to-lažbo? — — —

Otroci so se spravljali v vrsto, da od-korakajo v cerkev k sv. maši in prejmejo sv. obhajilo. Sestra se je hotela prepričati, če vedo, zadaj gredo prvi petek k sv. ob-hajilu, zato jih je vprašala.

"Da potolažimo božje Srce", je bil od-govor.

Ali se Vam ne zdi, da so srca naših otrok živi tabernaklji? Brezbožneži Ga vržejo iz njegove prostovoljne ječe — a otrok odpre svoje srce na stežaj in ga sprej-me z ljubeznijo. Kdo ima pač večjo ljube-zen do Boga kot otrok? Nobena ljubezen je ne doseže in ne preseže — ker je nedol-žna. V otroškem srcu se Jezus odpočije...

In Jezus je v naših cerkvah sam — ves dan. Ko mine šola, pa se vsuje ves drobiž — kot jata golobov — v cerkev. Ne osta-nejo dolgo otroci pred tabernakljem, samo to povedo Jezusu, da Ga ljubijo, zato so prišli k njemu na obisk. Prosijo Ga, naj blagoslovi njih starše, in vse, katere ljubi-jo . . .

Mislite li, da ni takle obisk nov sončni žarek v evharistično Srce. In stremljenje malih, da bi vedno in povsod razveseljevali Boga, mislite li, da mu ne privabi smehlja-ja? In mislite li, da mu molitev naših ma-lih zvečer, ko se spravljajo k počitku, ne trga milosti iz rok? Ali more Bog odreči

prošnjo otroka za mater, očeta? Mislite li, da ne počiva poseben božji blagoslov na hiši, kjer biva dober katoliški otrok?

Zdaj pa vprašanje: Kje je žarišče, kjer se duše otrok vnemajo v božji ljubezni, da rastejo iz dneva v dan v milosti pri Bogu in pri ljudeh?" To žarišče je katoliška šola.

Pa pravijo nekateri: Vseeno je, če gre do otroci v katoliško ali javno šolo. Vse-

deklica katoliških staršev. Mater je na smrtni postelji le zaskrbela duša otroka. Pokazala sem punčki kip Brezmadežne in jo vprašala, če ve, koga predstavlja. Odkimala je. Vprašala sem jo, če zna narediti križ. Tudi tega ni znala. V srce se mi je zasmilil ubogi otrok, ki je bil drugače talentiran — a versko tako zanemarjen.

Zdaj pa sami presodite, če je res vseeno, v katero šolo pošljete svoje dete. Ali

eno bi res bilo, če bi otrok ne imel duše. Ker pa kot katoličani verujemo v nesmrtnost duše, je dolžnost staršev, da otroku pomagajo, da doseže nekoč svoj cilj — Bo-ga. Katoliška šola je najboljša voditeljica k temu cilju.

Kaj pa javna šola?

V osmi razred je prišla v našo šolo

vam je res vseeno, če vaš otrok nikoli ne najde pota k Bogu — v javni šoli ga ne more najti — ali pa da bo vam na stara leta sončni žarek v vašo zapuščenost in onemoglost — predvsem pa, da bo sončni žarek Jezusov v svoji otroški dobi in poznejšem življenju in nekoč srečen pri Bogu na veke?

Ali vam je res vseeno?

Ave Maria sama o sebi

1. Nekoliko ostra sem včasih, odločna, naravnost borben duh veje iz mene. Tega se zavedam in me ni sram.

2. To ni nič novega v mojem življenju. Taka sem bila dolga leta po svojem prihodu med naš narod v Ameriki, saj je **bilo tudi** tako potrebno. Ako sem kdaj postala mehkužna, popustljiva in če sem kaj preveč pomižikovala na levo in desno, to ni bilo v smislu mojih načel, ki so mi bila **dana v zibelko**.

3. Ako kdo misli, da bi morala jaz **samo** gladiti in božati in se ogibati vsake ostrosti, se moti nad mojim poklicem. Danes niso časi kakega osladnega čustvenega krščanstva, ampak je treba z vzbočenimi **prsi** pogledati v svet in biti pripravljen na borbo.

4. Danes niso časi za same lepe in **blagodoneče** besede, treba nam je v prvi vrsti dejanja. Živimo v časih katoliške akcije, katoliške delavnosti, ne pa katoliškega zibanja in sladkega sanjarenja. Tudi **moj program** je katoliško gibanje, ne katoliško zibanje.

5. Ako se verski nasprotniki pohujšujejo nad mojo borbenostjo, to še daleč ni dokaz, a sem na napačnih potih. Kvečemu nasproto.

6. Ako je kdo v našem taboru, ki bi se rajši zibal nego gibal, naj ve, da jaz nisem z njim enih misli. In ako kuje zoper **mene** material po skrivnih in zahrbtnih potih, naj spozna, da me ni prestrašil.

7. Pravijo, da sem spet postala **nestrpna** kot sem bila v času svoje zgodnje mladosti. Nisem postala nestrpna, če se pa opaža na meni večja borbenost zadnje čase, mi je to samo v ponos in v zavest, da pospešujem katoliško akcijo. Ako Bog da, bom pri tem ostala.

8. Bojazljivci baje šušljajo, da mi **taka odločnost** škoduje na ugledu. Sama tega nikakor ne morem opaziti. Z gotovostjo vem, da me še noben naročnik ni odpovedal zavoljo tega, na drugi strani pa vsak lahko vidi, da sem prav v teh časih svoje borbenosti in gibanja brez zibanja dobila **TISOČ NOVIH NAROČNIKOV**.

9. Enako vsak lahko sam šteje moje strani in se prepriča, da še nikoli nisem nudila toliko raznovrstnega branja ko ravno sedaj.

10. Kje je potemtakem kaj napačnega z menoj? Nič napačnega ni v mojih načelih, nič napačnega v mojem delu, nič napačnega v mojih uspehih. Zato, prijatelji moji: Z jasnim čelom naprej!

11. Pij XI. pravi: Ni treba šele zatrjevati, da je katoliški tisk največja pomoci in poglavitni element pri uresničenju katoliške akcije.

12. Kitajski pregovor se glasi: Misli so tvoja last, besede niso več. Marsikdo se zna prepirati, pogovoroti se ne zna vsak.

Kakor prvi kristjani

P. Bernard.

IZ dežel, kjer se vrše velika prega-
njanja katoličanov in vseh kristjan-
ov, prihajajo poleg žalostnih no-
vic tudi prav vesele. Poročajo, da je po-
vsod v tistih krajih opaziti med zvestimi
katoličani globoko versko obnovo, veliko
gorečega navdušenja za Kristusa, kakor ga
v prejšnjih časih svobode in verskega miru
ni bilo. Smo pač katoličani tudi ljudje,
polni človeških slabosti, in se hitro naleza-
mo vse mogoče posvetnosti, ako se nam do-
bro godi in nas nihče ne zatira, nihče ne
preganja. V brdkostih in težavah življenja
se pa spet spomnimo na to, da se ne
smemo vdajati posvetnosti in se oprijemati
vzorov minljivega sveta, temveč se nam je
treba ravnati po besedah svetega Pavla:
Naša pota so v nebesih . . .

Na to so se spomnili, tako pravijo po-
ročila, katoličani, ki so ostali zvesti Kristu-
su, v deželah preganjanja in moritve. Za-
čeli so novo življenje v Kristusovem duhu in
zaželeti kolikor mogoče posnemati življe-
nje in dejanje prvih kristjanov. Zavedati
so se začeli, da ne bodo mogli s pomočjo
svetnih sredstev zopet pridobiti nazaj Kris-
tusu dežel, ki pod pritiskom zunanje sile in
notranje oslabelosti prehajajo v odpad. To
bo mogoče edino po potih, ki so jih hodili
prvi kristjani, preden je krščanstvo poro-
mallo od kraja do konca sveta.

Zelo razveseljiva in silno tolažljiva so
ta poročila. Mi sicer vemo in trdno veruje-
mo, da peklenška vrata ne bodo nikdar
premagala Cerkve Kristusove, da je Kris-
tusova beseda še vedno močna in bo ostala
do konca sveta. Ta notranja moč Kris-
tusovega razodetja bo privlačevala duše sa-
ma od sebe zopet in zopet, pa naj posvet-

nost še tako globoko zariše pogubne brazde
v lice človeške družbe. Toda še vse bolj nas
mora navdajati z upanjem in zaupanjem
ta resnica, če takorekoč vidimo na lastne
oči, kako se izpoljuje napoved Kristusova:
Jaz sem z vami do konca sveta . . .

Pri tem nam pa prihaja na misel neko
vprašanje, ki je velikanske važnosti za vsa-
kega izmed nas.

Vprašanje je: Kaj bomo mi sami sto-
rili kot odgovor na tista vesela poročila iz
tujih dežel? Ali si bomo mislili: Pri nas
še ni nobenega pravega preganjanja, tudi
posebne nevarnosti za kaj takega še ne vi-
dimo — mi smo še vedno lahko precej po-
svetni in nam še davno ni treba stopati na

Sv. Pavel pridiga v Atenah.

pota prvih kristjanov . . . Mi se še vedno lahko malo po navadah tega sveta ravnamo, ni nam še treba biti skromnim in z malim zadovoljnim, ni nam še treba začeti z resnim zatajevanjem samih sebe, ni nam še treba toliko misliti na Kristusa kot so mislili prvi kristjani . . . Kadar bo pa res tudi nas zadelo kako preganjanje in zatiranje, no, takrat bomo pa že tudi mi znali pokazati, kaj se prav za prav pravi biti kristjan...

Zelo verjetno je, da mnogi današnji kristjani in katoličani nekako tako misljijo, čeprav še niso svojih misli takole v besede povili.

Vprašanje pa je, če bi ne bilo veliko bolj pametno in koristno drugačno razmišljanje. Kakšno pa? Recimo nekako takole: Vsi skupaj, katoličani in nekatoličani po vsem svetu smo postali zadnje čase vse preveč posvetni. Zanemarjali smo natančno življenje po veri in smo se v marsičem preveč vrgli na posnemanje svetne modrosti in takozvane naprednosti. Kar je veljalo svetu za moderno, tega smo se brž tudi mi oklenili. Noben "style" in nobeno novodobno razveseljevanje ni smelo mimo nas, da se ga ne bi tudi mi udeleževali. Duh posvetnosti je zašel v naše meso in kri, zato ni nič čudno, da je Bog pripustil tako divjanje sovražnikov nad nami, saj nas drugače ni mogel zbuditi iz posvetnosti. V svoji dobroti je dovolil sovražnikom, da so padli po naših bratih in sestrach v tujih deželah, s tem pa ni rečeno, da bo nam tudi zanaprej tako prizanesel kakor nam prizanaša ravno zdaj. Nikar ne čakajmo, da bo tudi po nas udarila šiba preganjanja, in nikar ne odlašajmo povratka k pravemu, zatajevanju polnemu krščanskemu življenju do tistega časa. Rajši že sedaj, ko imamo še lep čas in lep mir, poglejmo okoli sebe in sami vase, ter premislimo, kako da leč se je oddaljilo naše življenje od krščanskega življenja prvih kristjanov.

Kdo je poklican?

P. Bernard.

PRI nas katoličanh je večinoma takole: Marsikdo ima lepe in vpoštovanja vredne misli, iz misli se rodijo predlogi. Komurkoli pove tak človek svoje misli in predloge, vsak ga pohvali in mu pravi: Jako dobre misli imaš. Tudi predlog si dobro sestavl. Ampak, ampak, ampak . . . Kaj pa zdaj? Vprašanje nastane, kdo je poklican, da kaj takega v roke vzame. Brž ti naštejejo nekaj veljavnih in vplivnih ljudi na odličnih mestih, ki bi morali take reči vpoštovati in jih izvesti od predloga v dejanje. Potem pa takoj sledi tožbe in pritožbe, češ: ta in ta se nič ne zmeni, ta je tak in tak, oni nima nič smisla za take važne reči, zdaj si pa pomagaj. Nič ne pomagajo lepe misli in dobri predlogi, vse bo ostalo pri starem, to pa zato KER NI NIKOGAR, DA BI SE HOTEL ZAVZETI ZA TAKE REČI . . .

Ali je tudi misel na povratek k življenu prvih kristjanov taka, da se je treba spraševati: Kdo je poklican, da začne in spravi stvar od predloga v resnico?

Ne, v tej reči ni nihče bolj poklican kot kakšen drug. Vsi lahko začnemo neodvisno od dobre ali slabe volje koga drugega, ki sedi na kakem odličnem mestu. Vsak lahko začne, pa naj bo še tako malo veljaven človek pred svetom, glavno je, da ima dobro voljo za kaj takega. Vsak je poklican k temu.

Morda si ti, ki to bereš, človek brez vpliva na druge, sam zase potuješ skozi življenje. Lahko takoj začneš. Skušaj stopiti bolj v tesen oseben stik s Kristusom, več misli nanj, bolj se posvečaj molitvi, večkrat stopi v cerkev, pogosteje hodi k zakramentom, ogibaj se posvetnosti in za-

tajuj se. Morebiti ostaneš še vedno sam, sama, nikogar ne bo, ki bi se začel ravnati po tvojem zgledu. Morebiti, pravim. Pa to nič ne de. Če le ti začneš, ima katoliška cerkev enega ali eno več, ki se vrača nazaj k NOTRANJEMU življenju prvih kristjanov. Boljši je eden več ko nobeden.

Morebiti živiš v družini, bodisi da si družinska mati, oče, mož, žena ali karkoli takega. Zdi se ti, da ne moreš sam od se-

bodo zapazili oni okoli tebe, da so te obšle neke nove misli, in bodo začeli upoštevati. Tu pa tam lepa beseda zdaj temu, zdaj onemu, pa bodo polagoma razumeli in začeli slediti tvojim zgledom.

Morebiti si misliš: Tako smo navezani na žlahto in sosede, da se kar tega držimo, kar pri drugih vidimo. Naše življenje teče na isti način kot pri njih, naš denar gre v ravno take namene, beremo iste reči kot

Prizor z evharističnega kongresa v Manili.

be začeti, zmeniti bi se morali vsi v hiši, da boste bolj globoko krščanski. Dobro, pa se zmenite. Toda s takim "zmenjenjem" je večinoma težka reč. Ako so tvoji ljudje kolikor toliko dobri, bodo poslušali dobre svete kakor jih poslušajo v cerkvi nedeljo za nedeljo, nazadnje pa najbrž vse pri starem ostane. Ne, tudi v tem slučaju, če živiš v družini, začni najprej sam, sama. Po malem vsaj, če je preveč zate, da skočiš kar v sredo krščanske popolnosti. Polagoma

oni, na zabave hodimo prav tako: v gledališče, na izlete, po noči, po dnevnu, vse tako kot drugi okoli nas. Oblačimo se po modi, barvamo si nohte, kravžljamo si lase, gole hrbte vpričo ljudi izpostavljamо soncu. Molimo jako malo, v cerkev gremo, kadar moramo, ven iz cerkve pa, kar najprej moremo . . .

Taki smo in še drugačni, pa vsega ne moremo tu javno povedati. In taki smo z vsemi sosedji in prijatelji skupaj, drugače

kar dobro krščanski ljudje, ampak s časom živimo, to je vse. Zdaj naj pa kar na lepem vse to pustimo in se vrnemo k življenju dva tisoč let nazaj . . . Kaj bodo drugi rekli, kako nas bodo za neumne imeli. Ja, ko bi naši sosedje in vsa naša žlahta to reč odobrili, potem bi bilo lahko tudi za nas in bi ubogali vse, kar se tu lepega bere . . .

Toda tudi takim velja že prej zapisana beseda: Eden je, ki mora začeti, vsi naenkrat ne bodo. To je kakor pribito. In zakaj ne bi to bil ti, ki tole bereš in zraven misliš, kako bi bilo . . .? Polagoma si pridobiš še tega ali onega, zdaj bo eden začel, zdaj drugi. Krog se bo širil in rastel, tvoj zgled in tvoja beseda bosta pomagala. Samo vztrajnosti ti ne sme manjkati, omahovati ne smeš in omagati ne smeš.

Začni! Bog bo pomagal! Ne bo tako strašno težko, spremljala te bo pa zavest, da tvoje življenje ni brez pomena!

Kaj pa naša društva

(Iz tajnikovega govora.)

PO GOSTO se hvalimo, kako veliko moč imamo katoličani v svojih društvih in organizacijah. Res jo imamo. Pa je tudi res, da so dostikrat ravno naša toliko proslavljanja društva kakor trde skale, ki zavirajo vsako dobro misel, vsak razmah in korak naprej.

Mnoga društva so kakor stara drevesa, ki nič več pravega sadu ne rode. Veliko sence mečejo okoli sebe, vabljiva in mikavna so za vroče poletne popoldneve, novo rast pa zatirajo pod svojimi vejami.

Na ves glas poudarjajo, da so katoliška društva, pa je dostikrat vse njihovo katoličanstvo v samih besedah. Hodijo na delo za novim članstvom, pa jim je glavni namen, da dvignejo bogastvo svoje blagajne, za čistost katoliških načel se malo potrudijo. Ni jim na tem, da bi res izobraževali člane in članice v katoliškem duhu, samo da dobijo od njih denar, pa je vsa zadovoljnот skupaj.

Na sejah se pričkajo in ropkajo za malenkosti, za katoliško stvar je malo sadu ali nič. Prireditve snujejo in organizirajo brez konca in kraja, ples in bara jih hodi po glavi, če bo pa res kaj koristi za duhovno življenje društva in članstva, to je potranska zadeva.

In tako dalje . . .

Pa bi morala biti naša katoliška društva res trdnjave za prospeh katoliškega življenja. Naša društva bi morala dajati apostolov, ki bi se menili in posvetovali o tem, kako dvigniti versko življenje v naselbini, kako spraviti vanjo več katoliškega tiska, kako dvigniti udeležbo pri službi božji, kako privesti več ljudi k obhajilni mizi, kako pridobiti odpadnike nazaj k cerkvi, kako ugraditi pot duhovniku med rojake, ki so v drug tabor zašli. In še polno drugega takega bi lahko dejali na program.

Kje so katoliška društva, ki o takih rečeh razpravljajo pri sejah?

Kdo bo napisal odgovor na zadnje vprašanje?

Novi Charter KSKJ in razmišljjanja ob njem

P. Bernard.

VGLASILU KSKJ z dne 30. junija 1937 smo videli objavljeno besedilo novega Charterja, ki ima iti na splošno glasovanje. Nobenega dvoma ni, da bo članstvo KSKJ glasovalo za novi Charter in bo torej prišel v veljavo.

Klub temu je marsikaj v tem Charterju, kar človek primerja z obstoječimi dejstvi in se mora pri tem resno zamisliti. Naj vržem nekaj takih misli na papir.

V novem Charterju beremo: ". . . a fraternal benefit society . . . composed only of members of the Roman Catholic Church in good standing . . ."

Malo pozneje: ". . . to . . . preserve adherence to the Holy Roman Catholic Church . . ."

To vse pomeni, da morejo biti člani KSKJ samo zares dobri katoličani, ki ne samo v besedah, temveč tudi v praksi izpolnjujejo dolžnosti svoje vere in do zadnjih posledic po njej žive. Nič drugega ko to nam pove Charter kot

je priobčen v Glasilu z dne 30. junija 1937.

Iz tega sledi, da KSKJ ne more imeti v svojih vrstah katoliških polovičarjev, ki se na eni strani delajo dobre katoličane, na drugi pa flirtojajo tudi z nasprotnim taborom, kateri ne dela samo za katoličane nasprotno politiko, temveč naravnost zoper NJIHOVO VERO.

Dovolj nam je vsem znano, kako na primer SNPJ na celi črti gre v boj zoper tisto vero, katero obeta KSKJ med svojimi člani ohraniti. Ali more KSKJ to doseči, razen če svoje člane kolikor mogoče odtrga od sebi nasprotne organizacije SNPJ in jim ne dovoljuje, da po slobodni volji sodelujejo tudi za prospel SNPJ?

Član KSKJ, ki je dolžan vršiti svoje organizacijske dolžnosti točno po Charterju svoje organizacije, se nikakor ne sme AKTIVNO udejstvovati v katerikoli organizaciji, ki proglaša svobodno misel. Zakaj svobodna misel je v popolnem nasprotju z verskimi načeli, katere objubi izpolnjevati in zastopati človek, ki se vpiše kot član v KSKJ.

Ako hočemo biti ob branju Charterja le majčeno logični, nam mora priti na misel, da članstvo KSKJ v precejšnjem številu ravna drugače kot mu nalaga Charter njegove organizacije. Katoličan, ki ni član KSKJ, pa AKTIVNO sodeluje v društvih, na konvencijah, prireditvah, publikacijah . . . SNPJ, podira nauke svoje Cerkve in je za to odgovoren pred BOGOM in CERKVIJO. Katoličan, ki je član SNPJ in KSKJ, pa ravna tako kot ravno omenjeno, je odgovoren razen BOGU in CERKVI tudi še svojemu CHARTERJU. In ker je Charter potrjen od državne oblasti, je torej tak član KSKJ odgovoren tudi DRŽAVNI OBLASTI.

Zavoljo tega organizacija KSKJ ne more in ne sme trpeti, a bi se njeni članstvo kakorkoli udejstvovalo v vrstah SNPJ. Ni samo tisti zapadel porotnemu odboru, kdor ne izpolnjuje na primer velikonočne dolžnosti, ampak tudi tak, ki se da voliti v odbore društev SNPJ, v delegacijo, sodeluje pri prireditvah v prospel SNPJ in dopisuje v publikacije SNPJ.

Kdor je torej kdaj v preteklosti zašel v vrste SNPJ v dobri veri, da se ni vpisal v naravnost protiversko organizacijo, pa je pozneje spoznal, v kakšnih vrstah je, more in sme ostati v SNPJ le kot PASIVEN član, to se pravi, plačuje asesment in ob svojem času potegne podporo. Drugače pa ne sme ničesar imeti oprav-

viti z udejstvovanjem SNPJ. Ako bi organizacija SNPJ s tem ne bila zadovoljna, si ne more pomagati in zoper takega člana ne more postopati. To ji zabranjuje Charter KSKJ, ki je potrjen od državne oblasti.

Nekaj podobnega velja tudi glede članov mladinskega oddelka. Ako so ti člani že toliko odrasli, da se morejo sami odločiti, je ne samo po njihovi katoliški vesti, temveč tudi po Charterju KSKJ njihova dolžnost, da izstopijo iz SNPJ, ako so obenem tudi člani KSKJ. Mladinskim članom namreč odstop od SNPJ ne more prinesti nobene materialne škode, zakaj pod enakimi pogoji lahko vstopijo v kako katoliško podporno organizacijo in dobe enako podporo.

Ako so pa člani KSKJ še otroci in starši o njihovem članstvu odločujejo, tedaj padejo te dolžnosti na starše. Že po naravnem zakonu je katoličanom prepovedano, vpisovati otroke v SNPJ. Po božjem in cerkvenem seveda istotako. Ako so pa poleg tega še člani KSKJ, jim tudi Charter njihove organizacije to zabranjuje.

Glede onih članov mladinskega oddelka SNPJ, ki so že nekaj let sem včlanjeni v obeh organizacijah, je pa novi Charter tudi dovolj jasen. Nam vsem je znano, da je uvedla SNPJ za svoj mladinski oddelek takozvano svobodomiseln šolo, čeravno samo v Mladinskem Listu. Vsakemu je tudi na razpolago Mladinski List in njegova svobodomiselna šola, da si jo lahko ogleda, kakšna je. S to šolo SNPJ 'naravnost in brez vsakih ovinkov podira v otrocih katoliško vero. Kako more torej KSKJ na eni strani obetati, da bo ohranila katoliško vero med svojim članstvom, na drugi pa dopuščati, da njeni člani obenem ostanejo v SNPJ in dobivajo Mladinski List?

Kako more KSKJ staviti v (Charterju!) pogoj za članstvo pri njej, da bodi vsak "a member of the Roman Catholic Church in good standing," ko je jasno, da še nikoli ni bil nihče katoličan "in good standing", če je na drugi strani podpiral ustanove, ki vero podirajo?

Torej je KSKJ opravičena in dolžna držati svoje člane proč od SNPJ. Dolžna je to po svojem CHARTERJU, ki je šel na glasovanje. Ako se loti z vso resnostjo izvajanja te pravice in dolžnosti, ji nobena legalna sila na svetu ne more zavoljo tega stopiti na prste. In zaenkrat smo tu v Ameriki še na legalnih tleh!

ŽALOSTNA PESEM O DUHOVNIKIH.

P. Krizostom:

Temni ljudje danes o duhovnikih govore
tako grozotno, da ti mora krvaveti srce.

Ubožci — ali duhovnikov ne poznajo,
ali pa se z božjo resnico igrajo.

Ko bi doumeli duhovniško čast,
ko bi izmerili njegovo moč in oblast —
utihnili bi in nemo glave sklonili,
da bi Njega, ki je veliki Duhovnik, počastili.

Vem, kaj vas bode, kaj vas skeli!

Duhovnikove maziljene roke
na vse strani dobrote dele.
Duhovnik dviga božje Telo in božjo Kri
in slabotna srca z njima krepi.
Z duhom božjim vzgaja velikane,
junaške borce, čete zbrane,
sinove neustrašene in slavne hčere,
ki gredo v boj za ideale vere.

Vemo dobro, kaj vas bode!
Mi smo otroci svobode
in nočemo suženjskih verig.
Dobro poznamo vaš bojni krik,
dobro poznamo vaše zvijače.

Nerazodni tolpi mečete igrače,
sipljete ji pesek v oči,
da je vsa žejna duhovske krvi.

Duhovniki padajo — — —
A iz sveže krvi svečeniške
nove rože brste mučeniške.

Veliki duhovnik Kristus
vas je že obsodil in vam govoril:
Proč izpred mene,
zločinici naših dni,
ki morite najžlahtnejše cvetove!
Tigri krvoločni, izpred mene vsi,
ki pijete nedolžno svečeniško kri!

Z razstave katoliškega tiska v Rimu.

I z "B o g o l j u b a"

J. Kalan.

Kaj bi bilo pa treba torej storiti, če hočemo kaj doseči? Če hrast ne pade na en mah, je treba pač večkrat zamahniti, nazadnje pa le pade. To ne gre, da bi rekli: saj vidimo, da nič ne opravimo, torej pa kar pustimo! Kar je napačnega, se mora preganjati do konca.

A dobri ljudje ste premirni in premrtvi, preboječi. Nihče si ne upa za dobro stvar odločne besede spregovoriti, češ, bo zamera! Zamera gor — zamera dol!

"Kristjani se boje bolj ljudi kakor pekla" je pisal nedavno katoliški pisatelj Maeder. In kaže, da ima prav. Oh, ta katoliška boječnost, kako sramotna je! Ali so komunisti tudi tako boječi? Ko bi bili, bi tako ne napredovali. Kakor oni, tako bi morali dobri ljudje drug drugega opominjati, svariti pred slabim, vnemati in pridobivati za dobro.

Ali pa se je vredno za to toliko gnati? Ali ni bolj pametno, lepo v miru živeti in druge v miru pustiti, naj uganjajo, kar hočejo?! Seveda je to najbolj komodno. Ali je pa tudi prav? To je tista katoliška popustljivost, zanikernost, brezbrižnost, boječnost — po kateri smo prišli danes tako daleč, da na svetu vlada bolj satan nego Kristus.

Ne samo v modi, v vsem kristjani odnehujemo, popuščamo in se po svetu ravnamo, namesto da bi zahtevali, da se svet po nas ravna. Ne zapovedi in pravila krščanstva, ampak zapovedi in pravila sveta, spačenega in hudobnega sveta, vladajo v človeški družbi. Na celi črti se jim umikamo, na celi črti zgubljamo.

Zgoraj omenjeni pisatelj Maeder pravi tudi: "Kristjani smo boječa armada ki sovražniku bolj hrbet kaže kot prsi. Bežeči častniki in bežeči vojaki. Kolikor bolj brezbožniki prodirajo, toliko bolj se mi umikamo. Mi smo le senca kristjanov."

Borbeni katoličani

(Na naslov naših društev.)

VJULIJSKI številki smo ponatisnili nekaj vrstic v angleškem in slovenskem jeziku z angleške strani Amerikanskega Slovenca. Nič ne bo škodovalo, če tiste besede še enkrat prinesemo:

"Čas je prišel, da postanejo katoliška društva kaj več ko samo zavarovalne in družabne organizacije. Seje krajevnih društev morajo biti kaj več kot samo priložnosti, da se zbirajo skupaj razne klike in da pride do besede ujedljiva kritika."

Zanimivo je, da se je na te besede Ameri-

kančkega Slovenca v štev. 155 istega lista oglašil neki T. T. z West Allisa, Wis., in dodal k zgornjim vrstam svoje misli. Takole je povedal:

"Prišel (ali prišla?) sem iz druge države in vstopil v več angleško poslujočih društev tega kraja. Da povem po pravici — zgubil sem vse veselje. Kadar imamo sejo, jih pride le nekaj in vedno isti. Na vsaki seji se ponavlja isto in spet isto — same tečnosti in puhlosti. Zdi se mi, da bi mogli nekaj narediti in postaviti tukajšnje Slovence na vidno mesto v tem kraju, toda malo jih je, ki bi imeli kaj smisla za delo. In kolikor jih je, tistim se posmehujejo in jim mečejo polena pod noge drugi, ki ne vidijo da je kot do špice svojega nosu."

V kraju, kjer sem poprej bil, sem poznal mlade ljudi, ki so imeli smisel za delo in so bili na najboljšem potu, da postanejo voditelji drugih. Tu so pa večinoma taki, ki žive tjavendan in vihajo nos, kadar kdo kaj pametnega predlaga. Zopet drugi ne morejo trpeti, da bi se kdo med njimi dvignil do kakšnega resnega posma. Biti mora ali sama gola nevoščljivost ali pa ti ljudje kratko in malo nimajo nobenih možganov. Saj se nekateri v resnici obnašajo kot bi ne imeli prav nobene izobrazbe."

* * *

Kar je tu povedano o mladinskih društvih, prav gotovo v enaki ali še večji meri velja o sejah onih društev, h katerim prihajajo starejši člani in članice. Da, o celih naših organizacijah veljajo te zelo opravičene opazke. Ali si bo eden ali drugi "naših" ljudi ob teh vrsticah začel izpraševati vest . . . ?

Urednik lista Ave Maria želi sledeče dostaviti. Preden je bral zgornje vrstice v Amerikanskem Slovencu, mu je prinesla pošta spis pod naslovom: "Pismo veljavnemu možu". Ko je bral tisto pismo, si je marsikaj mislil, nazadnje je pa sklenil, da ga ne bo dal natisniti. Zdeleno se mu je, da utegne leteti na kako določeno osebo ali da bi se vsaj moglo tako tolmačiti. Toda ob branju dopisa z West Allisa je sprevidel, da mora biti takih "veljavnih mož" dosti med nami in sicer prav tako med mladimi kot med starejšimi . . . Zato je svoj sklep spremenil in dal tiskati ono "Pismo veljavnemu možu", ki ga lahko berete takoj tukaj zraven. Morda veja tudi "veljavnim ženam" . . .

ISKRENO SOŽALJE

ob tako nepričakovani in pretresljivi smrti
dveh mladih mož:

REV. L. KUŽNIKA in MR. A. ZORKOTA,
izreka naš list vsem prizadetim, zlasti staršem in sorodnikom obeh rajnih, pa tudi vsem katoliškim Slovencem v Clevelandu. Molimo za oba pokojna in prosimo Boga, da bi se slovenskim katoličanom na drug način nadomestila prebridka izguba!

Pismo veljavnemu možu

(Dva tisoč let stara rimska modrost.)

VELJAVNEMU možu, voditelju ljudstva, pišem to pismo, pa mu ga ne pošljem na dom, jaz Pemplo, suženj in med modrijani najzadnji. Nimam besede v javnem življenju in po njej ne hrepenim. Čudna je stvar s tem javnim življenjem in nočem se vitiati vanjo. Sam bom to pismo prebiral, nikoli ne pride Semproniju Varru pred budne oči . . .

* * *

Kako si prišel do voditeljstva v ljudstvu, Sempronius Varro? Ali ni čudna zgodovina dni tvojih preteklih? Mladost ti je bila norčava, vihrawo si stopal v življenje. Med podpirači hišnih vogalov in prodajalcii pijače si leta zapravljal. Tako si iz mladeniča zrastel v moža in si se komaj zavedel spremembe.

Jezik ti je od nekdaj tekel kot voda po žlebu, z njim si družbo čebljačev nase navezal. Ko se je narod začel v stranke deliti, je prišla viharna sapa do tebe in tvojih in vas je oparila po ušeh in nosu. Takrat ste stopili na politično polje, postali rodoljubi in demokratje — z jezikom! Za pijačo si dal in si postal kandidat. In si dal še in še za pijačo — in bil si izvoljen.

Izvoljen si bil, od ljudstva postavljeni javni zastopnik. Tedaj ti je zrastel greben. Postal si veljaven mož, voditelj med ljudstvom. Pokonci si začel glavo nositi, kdo je še smel ziniti besedo ob tebi? Besedo pohvale, to že, besedo češčenja in vdanosti tebi, proslavljanju tvojega dela. To že!

In tvoje delo, kaj si koristnega storil? Jezik ti je opletal s tribune in ti opleta še danes. Za narod se poganjaš, za stranko. In naroda ni, če mu ti nisi voditelj, in stranka je nič, če tebi ne ploska. Nihče ničesar ne zna, nihče ničesar ne ve, po vseh mlati tvoj jezik, vsi so še v čevljih otrok. Z jedkim norčevanjem izpodbjieš besedo tovarišev pri posvetovanju, za hrptom rovariš zoper dobro misleče. To je tvoje delo, odkar si voditelj postal, vsa stranka je zato pri življenju, da si ti voditelj nad ljudstvom.

Slep si in ne vidiš, da se svet razvija mimo tebe po svoje. Ne slišiš novih zahtev, ki stoja pred stranko v novih razmerah. Ne vidiš,

da raste nov rod, ki ima nove potrebe in prihaja z novimi vprašanji in hoče rešitve po novih izsledkih. Ne ljubi se ti, da bi napenjal možgane, zate je le ena javna potreba, da te nihče ne moti pri uživanju voditeljske slave. Pereat mundus — naj svet gre vragu v želodec, da le nihče drug poleg tebe ne najde priznanja!

Delo pač drugim pustiš, celo sam ga nalašč, Sempronius Varro! Ko je končano, stopiš na rostrum, pokažeš se ljudstvu, izboičiš prsi junaške in kličeš: Ploskaj, ljudstvo premilo, to in to smo v tvojo korist naredili! In jaz sem in ostanem voditelj! Ljudstvo, brez mene te čaka pogin!

Ali se spomniš, Sempronius Varro, kako so prihajali na zboru s predlogi, ki so novim časom primerni? Vse si poslušal, pohvalil, potrdil. Obljubil si zboru, da boš primerno ukrenil. Ko si bil sam, ti je ušel zaničljiv nasmej in nekdo je videl, kako si črtal zapisane točke. Poklical si zanesljive petoliznike in jím narocil, naj ukrote kvišku hoteče mladce. Da, storil si to, voditelj naroda, Sempronius Varro!

Ali si pozabil, Sempronius Varro, kako so hoteli novi možje ustanoviti novo skupino, da se razširi in raztegne strankin program? Preozek jim je bil, pretesen in preokoren za nove časovne potrebe. Stranka ni mogla več uspešno napredovati, druge stranke so ji izpodkopa-

vale moč. Ostal si udarjen s kurjo slepoto. Nove organizatorje si z revolucionarji nagnal. Ko so mimo tebe uspeli in organizirali delaven krožek, si prišel na zbor in privedel jato petolizcev s seboj. Skromno si se vsedel med poslušalce, k besedi si se oglasil, proslavljal si delo novih mož. Pa si se dal izvoliti za voditelja. Ni manjkalo ploska, obetal si velike reči. In storil si mnogo: uničil si ustanovo, ustanovitelje si potisnil ob steno. To je zopet tvoje veliko delo, tvoja velika zasluga, Sempronius Varro!

In še vedno veljaš za voditelja ljudstva in si daješ prižigati kadilo ob vsaki slovesni prilik. In jih je mnogo, ki vidijo na lastne oči, da je stranka petindvajset let zaostala za časom, ker so ti, Sempronius Varro, cokla pri strankinem voznu. Pa ti vseeno slavo kriče, ker jim je jezik tega navajen, ker jim je hrbitenica zrasla v krivuljo in ne morejo več vzravnati svojih hlapčevskih teles. Ko se iztreznejo po minulih proslavah, jih je sram pred samimi seboj in samim sebi taje, da so slepcini slepcu pod peto.

Jaz Pemplo, suženj in med modrijani najzadnji, bi želel vedeti eno, pa mi nikoli dano ne bo, če ti, Sempronius Varro, voditelj naroda in cokla napredka, kdaj sam pred seboj zardiš od sramu?

Če mi to naklonijo ljubeznivi bogovi, bom lahko umrl.

Trobenta Dolgega Janeza iz Krtače vasi

Piše star naseljenec.

KDOR BERE, NAJ RAZUME!

ODKAR pišem svojo Tropento, odkar sum čem svojo krtačo, še nikoli nisem želel biti tako glasen in razumljiv kot želim biti danes. Najrajsi bi šel od kraja do kraja, od hiše do hiše naših rojakov, in bi povsod tako dolgo govoril in razlagal, da bi mi vsi dali prav.

Ker pa tega ne morem, bom napregel svojo tropento in krtačo, da poskusita namesto mene nekaj opraviti. Poslušajte jih in vzemite si k srcu. Za velike reči gre.

Gotovo ste že brali, v kakšni nevarnosti je

danes naša slovenska mladina pri Slovenski Narodni Podporni Jednoti. Gotovo ste že slišali, da izdaja SNPJ za mladino poseben list, ki se imenuje Mladinski List, in piše mesec za mesecem našim mladim zoper vero in Boga.

Opazil sem, da se mnogi naši katoličani ne zmenijo dosti za to nevarnost, ker menda mislijo, da ni tako hudo. Če pa temu ali onemu pokažem, kaj piše Mladinski List, mi pa pravi, da poprej ni verjel, dokler ni sam bral.

Poslušajte sedaj, kaj se bere v tistem nešrečnem listu! Takole piše:

Boga ni nikjer, tudi nebes in pekla ni.
Svet se je sam naredil.

Sveto pismo piše samo otročje pripovedke. Kar uči katoliška cerkev, ni vse skupaj nič res.

Duše ni in po smrti ni nobenega življenja.

Vse vere so človeška iznajdba in nobena nič vredna.

Krščanski prazniki so samo od starih poganov podedovani dnevi.

Kristus morebiti ni nikoli živel, če pa je, ni bil Bog.

Torej take in podobne reči piše Mladinski List našim otrokom. In vsak otrok, ki je zapisan v Slovensko Narodno Podporno Jednoto, dobiva ta list vsak mesec in ga lahko bere! Potem si pa mislite, slovenski starši, kako naj bo naša mladina verna, če jo starši sami nalašč zapisujejo v tako organizacijo in puste, da prihaja tak list v hišo. In otroci ne samo berejo ta list, tudi sami pišejo vanj in mu pošiljajo svoja pisma.

Veste kaj, slovenski starši? Jaz sem prepričan, da bi se moral ves naš narod dvigniti zoper ta strup, ki ga meče SNPJ pred našo mladino. Pa ne samo to bi bilo potrebno, da bi starši protestirali zoper tako pisanje Mladinskega Lista, nak, ne samo to. Treba bi bilo, da bi vsi vzeli svoje otroke ven iz SNPJ in jih takoj vpisali v kako katoliško podporno organizaci-

jo. Saj nimajo prav nobene škode taki starši, če otroka prepišejo iz ene organizacije v drugo. Ravno tako podpora bo otrok dobil kje drugje, če jo bo potreboval, zraven bo pa obvarovan pred strašnim strupom, ki ga podaja naši mladini satanski Mladinski List.

Zadnji čas je, da se zganejo ne samo posamezne katoliške hiše, ampak vsa naša katoliška organizirana javnost mora začeti in napraviti veliko pometanje, veliko krtačenje in ribanje med našimi ljudmi. Iz naših katoliških društev bi morali priti apostoli in apostolice, ki bi šli in šle od hiše do hiše in bi na vso moč agitirali zoper mladinsko pohujševanje od strani SNPJ. Noben oče, nobena mati bi ne smela veljati za dobro članico tega ali onega katoliškega društva, ravno tako ne za farana in faranko, če pusti, da prihaja tak strašen list v njeno hišo in med njene otroke. Kaj pomaga moliti in dajati otrokom katoliško vzgojo, kaj pomaga, pošiljati jih v katoliško šolo, če pa tak strupen list doma trga iz otroških src vse tisto, kar je skušala vanje položiti cerkev in katoliška šola.

Jaz se zelo čudim in ne morem razumeti, zakaj se naše katoliške organizacije ne zganejo in ne nastopijo z vso odločnostjo proti grdeemu poizkušu SNPJ, da zanesi strup brezverstva že med našo najnežnejšo mladino. Nič ne verjamem tistem trkanju na prsi, kako smo katoliški in verni, če pa molčimo in držimo roke križem, ko bi prav lahko začeli veliko akcijo za odvrnitev te nevarnosti.

Naša društva, vse naše katoliške organizacije, imajo dovolj vzroka, da stopijo na noge, in se nimajo ničesar batiti, da bi se pregrešile zoper tolerantnost napram organizaciji SNPJ. Slovenska Narodna Podpora Jednota je tista, ki je začela sejati ta veter, ona sama bo odgovorna in nihče drugi, ako bo žela vihar.

In zadnji čas je, da se ta vihar dvigne po vseh naših naselbinah. In ta vihar mora trobiti in trobiti na ves glas: Ven s slovensko mladino iz SNPJ! In enako glasno mora trobiti: Slovensko mladino vpisujte samo v katoliške organizacije!

Starši, očetje in matere, ako ste se zmotili, popravite to napako in dajte takoj prepisati svoje otroke iz brezbožne SNPJ v eno ali drugo katoliško Jednoto!!!

Zgled je dala

Mrs. P. J.

PRED par leti se je poročila ena mojih najboljših prijateljic. Vedno sem jo poznala kot globokoverno in pametno dekle. Taka je še danes kot zakonska žena. Sedaj živi daleč od mojega bivališča in sem jo šele pred kratkim prvič obiskala. Vprašala sem jo, kako je zadovoljna in če tudi njen mož bere lista Amerikanski Slovenec, Ave Maria, in Glasilo, ki sem jih opazila na mizi.

Žena mi odgovori:

“Vidiš, to je pa kar nekako cela zgodba, pa ti jo bom vseeno povedala. Takej po poroki sem si dala poslati vse te liste na novi naslov, seveda sem vse že poprej imela. Prihajal je pa v hišo tudi protiverski list. Na tisti list je bil mož že kot fant naročen. Nekaj časa sem kar lepo molčala, oni list je pa navadno takoj po prihodu romal v peč in sicer v zakurjeno. Tu pa tam sem ga pa vendar pustila na mizi in sem potem opazovala, kako se bo mož vedel do njega. Videla sem, da je takoj posegel po njem in zelo pazljivo prebiral novice. Rekel pa ni nič. Toda tudi kadar je bil list že v peci in ga ni dobil v roke, ni nič rekel.

Nekoč pa pride zastopnik onega lista in se tiko pogovarja z možem v sobi. Čez nekaj časa prideta oba k meni v kuhinjo in povesta, da je treba obnoviti naročnino. Jaz se odločno postavim pred zastopnika — moža še pogledala nisem — in mu izjavim, da tak list ne bo prihajal v našo hišo.

Zastopnik je kar odšel skoraj brez besede, mož je pa tudi molčal. Ampak molčal je potem še okoli dva tedna. Na vsak moj ogovor je molčal, tako sem tudi jaz umolknila in oba sva imela lep mir. Potem se je pa začel med nama pravi boj. Kakšen boj? Vsak dan sem mu nastavila Amer. Slovenca ali Ave Marijo na mizi na takem mestu, da jih nikakor ni mogel prezreti. Toda ni se zmenil za liste. Navadno je vrgel nanje kak drug papir ali vse skupaj odrinil od sebe. Tako je šlo nekaj časa, toda drugače sva v tistih dneh že govorila.

Nekoč sem ga naravnost vprašala, zakaj noče brati listov, ki jih jaz dobivam na svoje ime. Takrat mi je naredil tako pridigo o škod-

ljivosti teh mojih listov, da sem ga kar gledala. Pravil mi je, da so v teh listih same izmišljnosti, sama politika, sami napadi, sama lumparija . . . Teh listov torej ne bo bral in ne bo...

Vprašala sem ga, odkod vendar vse tako dobro ve, ko jih sam nikoli ne bere. Odgovor je bil kratek, potem sem pa začela jaz nekoliko pridigati. Toda mož je umolknil, jezo pa pokazal s tem, da je en list raztrgal in kose vrgel med smeti.

Takrat sem jaz umolknila in sem si mislila: Le čakaj me, še prosil boš, da ti pustim te liste brati. Od tistega dne sem jih začela skrbno skrivati. Zdeto se mi je namreč, da je že poprej včasih skrivaj bral te liste, samo izdati se ni hotel. Ko sem začela liste skrivati, sem ga zopet skrbno opazovala, seveda na skrivnem. Ko je prišel od dela, je stopil k mizi in začel kot slučajno premetavati razne papirje kot bi nekaj iskal. Kmalu sem mu zametala svoje katoliške liste z raznimi angleškimi papirji. Ko je brskal po mizi, se mu je oko hitro ustavilo nad slovenskim branjem in potem je bral kot slučajno, da bi jaz ne opazila. Toda ničesar mi ni mogel prikriti.

Tako je šlo nekaj časa, jaz sem mu pa liste vedno bolj očitno nastavljal. Samo včasih se je zgodilo, da sem pozabila. In kaj se je nekoč zgodilo? Ko pride domov, me brš vpraša, kje je Slovenec. No, zdaj je bil led prebit. Od takrat je takoj po prihodu domov posegel po listu in prebral vse do konca, še preden se je umil. Tudi Ave Mariji se je tako privadiil, da jo vselej do konca prebere.”

Tako mi je torej pripovedovala moja prijateljica in to je res lep primer, kako je znala dobra žena pridobiti moža za katoliško branje.

Sedaj je mož vesel in hvaležen ženi, da se je tako zavzela za svoj katoliški tisk. Ko je bil še fant, je pač stanoval s takimi ljudmi skupaj, da so mu dajali brati same protiverske liste. Tistih se je navadil in je potem misli, da mora tudi sam tako govoriti o katoliških listih kot je tam bral. Dandanes je pa že ves dugačen in ima tako rad katoliške liste, da svojega svobodomiselnega glasila, ki pride enkrat na teden v hišo, še pogleda ne več. Žal mu je, da je kdaj vstopil v tako organizacijo.

Ta žena je dala imeniten zgled in še marsikatera slovenska žena v Ameriki bi jo morala posnemati.

Ko sem Marijo na pomoč klical

Piše slovenski rudar.

V DUŠEVNI STISKI IN ZOPETNI SMRTNI NEVARNOSTI

NE bom tu opisoval, v kakšnem duševnem stanju sem tedaj bil. Navedel bom samo izvirno molitev, katero sem bil v svojih duševnih stiskah sam zložil in jo v tistem času pogostoma opravljal. Tudi ta bo nekoliko povedala.

Glasi se pa takole:

"O Marija, najboljša mati, spomni se, kolikim si že milosti sprosila, koliko ubogih pomagala, koliko stiskanih in nesrečnih rešila, koliko bolnikov ozdravila, koliko žalostnih src potolažila, koliko jih pogina in pogube otela, koliko jih na pravo pot pripeljala! Kot žlahtno dehteca roža si, ki razširja naokoli svojo vonjavo in napolnjuje s sladkostjo vsakega, ki se jej bliža. Kot svetla in blesteča zvezda si na svetu, ki prijazno in milo sije na revno zemljo in na katero se ozirajo zemljani na suhem in na morju, da vedri obraz vtrujenemu potniku... Glej, o Marija! tudi jaz sem eden, ki se Ti priporoča, ki potrebuje Tvoje pomoči, ki Te prosi milosti. Oh, sprejmi me milostno, podaj mi svojo roko, sprosi mi od ljubega Boga milosti, usmiljenja, rešitve, pomoči, razsvetljenja, miru in utehe. O Marija, mati usmiljenja, ne odbij moje ponizne in zaupljive prošnje. Saj si Ti pribeljali grešnikov, tolažnica žalostnih, pomoč kristjanov. Sprejmi me torej, ki k Tebi pribeljim, potolaži in pomiri mi srce, pomagaj mi v moji potrebi, reši me iz zadrege! Saj si Ti najdobrotljivejša, najljubeznejša, najusmiljenejša in Tvoja prošnja pri Bogu vse premore. Zato upam, da mi boš s svojo priprošnjo pomagala. Spomni se, da se ni še nikdar slišalo, da bi Ti koga zapustila, ki je k Tebi pribeljal, pri Tebi pomoči iskal. Ali naj bom jaz edini, ki ga boš Ti zapustila, ki mu boš odrekla svojo pomoč? Ali naj bom samo jaz tako nesrečen, da se bom zastonj obrnil do Tebe in Te prosil pomoči brez uspeha? Ali naj bom jaz prvi, ki

ga boš Ti zavrgla in zapustila, ko še nikogar nisi? Ali naj bodo zastonj moje molitve in moji vroči vzdihi k Tebi, zastonj moji klici in moje vpitje, zastonj vse moje upanje? Ali je mogoče, da bi me Ti pustila brez pomoči v nesreči in bedi? Ali se ne bo Tvoje materino srce dalo omečiti pri pogledu na mojo revščino in gorje in mi sprosila milosti, rešitve in pomoči?

O Marija, sprosi mi torej milosti, spoznaja, razsvetljenja in pomoči, da bom vedel, kaj mi je storiti, da bom mogel živeti po božji in Tvoji volji, k božji in Tvoji časti in v blagobližnjega. Amen."

Kakor nekaj let prej, ko sem v rudniku v prej omenjenem dogodku že smrti gledal v oči, tako sem tudi v tem svojem duševnem stanju po preteklu par let zopet enkrat resno pogledal smrti v oči.

Prišla je s tako nenašno in silno naglico, da je vse kazalo, da smrt vsak čas nastopi in da ne bom niti toliko srečen, da bi včakal klicanega duhovnika, da bi me previdel prej in me pripravil za smrt.

Toda večkrat je tako, da se ne zgodi, kar se z gotovostjo pričakuje, zgodi se pa, česar bi nihče ne pričakoval. Tako se je zgodilo tudi v mojem slučaju, kar bomo videli v nadaljevanju tega spisa.

POROČEN IN — V DRUŽINSKEM KROGU.

Ne le takrat, ko sem mislil, da mi bije zadnja ura, temveč tudi prej dolgo nisem mislil, da bi sploh bilo kaj takega mogoče, namreč da bi se kdaj poročil. Toda Bog pogosto vodi v stan, katerega človek prej niti ne slutti. Zato je zanimivo, da sem se ravno isto leto, ko sem mislil, da mi bo gotovo umreti, — poročil.

Po večmesečnem pripravljanju je končno prišlo do poroke. Z nevesto sva si bila duševno sorodna in naju je Bog očividno na čudovit način skupaj pripeljal in združil.

Duhovnik, ki naju je poročil, nama je na dan poroke v svojem nagovoru govoril o rožah in o — trnju, češ, rože, ki duhtijo na najin poročni in svatovski dan, bodo kaj hitro ovenele, a pojavilo se bo kmalu in pogostoma — trnje.

Midva še ne dovolj izkušena nisva njegovih preroških besed prav za resno vzela, češ: tako hudo pa vendor le ne bo. Pa je le pre-

bridka resnica, da je v zakonskem življenju, posebno nekaterih, malo, malo cvetja in rož, pač pa mnogo, mnogo bodečega trnja.

Kdor sam skusi, temu ni treba veliko opisovati težav zakonskega stanu. Posebno je hu-

zopernosti in težave, med njimi izguba treh otrok. Zdrževala sva družino in dom z največjim naporom. Po devetnajstih letih najinega skupnega in kljub vsemu srečnega zakonskega življenja, je pa Bog mojo ženo poklical

do, če ime človek številno družino in je obenem slabotnega zdravja.

Tako sem imel tudi jaz z ženo vred prebiti marsikatero bridko, zadevale so naju razne

v boljše življenje. Izguba moje žene, mojega najdražjega bitja na svetu in matere mojih nepreskrbljenih otrok je bila neizmerna in nepopisna. Samo Bog me je mogel v tej neizrečeni

silni bolesti tolažiti.

Po hudem rado sledi hudo, enemu križu sledijo še drugi križi. Tudi meni ni bilo prizanešeno. Po smrti moje žene še ni minilo eno leto, ko napade tudi mene nevarna bolezna, katera žuga pristriči nit mojemu življenju in vzeti ubogim osirotelim otrokom še očeta.

(Konec prihodnjič.)

BELA VRANA

Povest. — Spisal P. Bernard.

Deveto poglavje.

DVE PRIDIGI.

FATHER Sam je stal na prižnici prekrasne cerkve svojega soseda in je bil pravljjen začeti pridigo. Oznanila in evangelij je pravkar prebral, ne da bi se bil ozrl po ljudeh. Ko je odložil knjige in pogledal po cerkvi, ga je nekaj zadržalo, da ni morel odprieti ust za propoved. Prečudno vprašajoče so se vpirale vseh oči na njegovo postavbo na leci.

Father Sam je bral v očeh vsakega posebej celo vrsto vprašanj. Vedel je, da je tudi v sedanji fari zapisan za čudaka. Kolikokrat so se mu ti ljudje za hrbotom posmehovali zavoljo njegove vsega usmiljenja vredne cerkve. Zdaj misli in se drže kot bi ne bilo tega čudaka za božjo besedo . . .

naj pa poslušajo pridigo brez vsake postranske

Father Sam je dobro čutil, da se take misli pode po glavah njegovih poslušalcev. Postalo mu je neprijetno in vsa dobro naštudirana pridiga se mu je zdela popolnoma neprimerna za to priložnost. Pomišljal se je in čakal.

Z veliko napetostjo so čakali tudi verniki v cerkveni ladji. Tako je nastala mučna pavza, ki jo je bilo treba na vsak način čim prej presekati. Nenadoma se je pridigarju v srcu pojavit čut kljubovalnega odpora in je planil brez uvoda z besedo:

“Le glejte me debelo, le napenjajte ušesa, saj boste slišali pridigo, kakršne še ne bilo, kadar stoji ta cerkev in prižnica v njej.”

Obrazi so se zresnili in vsa porogljivost je

hipoma izginila iz njih. Father Sam se je prestrašil lastnih besed in čudnega vpliva, ki so ga naredile na poslušalce. Zopet je nekoliko počakal in v naglici presodil izrečene besede. Niso mu bile všeč. Toda ni bilo časa za olepsavanje in brž si je mislil: Kar je, to je! Pogumno naprej! Visoko se je vzpel, obvladal samega sebe in krepko nadaljeval.

“Gotovo ste med tistimi, ki ljubijo kratke pridige. Dobro, naj bo kratka naša današnja pridiga. Ponosni ste na svojo cerkev. Na tihem in na glas se posmehujete svojim sosedom, ko mislite na njihovo cerkev, ki ste ji dali ime podrtja. Zavoljo tega vas ne bom grajal. Nekaj vam bom pa povedal. Če ravno hočete, mi lahko zamerite do sodnjega dne.

Ljubi moji kristjani, lahko je imeti lepo cerkev in se postavlji že njo, ko imate župnika, ki prav za prav nosi vse breme in ima pri lepoti cerkve do malega vse zasluge. Kaj, ali se bom drznil reči, da niste dosti darovali za lepoto te hiše božje? Hm, spomnil vas bom na evangelijsko priliko o bogatinu in ubogem Lazarju. Nekaj podobnega se tukaj godi. Darujete za cerkev, to že, toda največ tako, da padajo drobtine zanjo od bogato obložene mize, s katere najprej zase obilno jemljete. Pritejate piknike, bazarje, zabave, plese in igre. Pol fare privre na te prireditve, da si privoščite good time. Jeste in pijete in se zabavate imenitno. Denar gre od vas na debelo in drobno. Izgovarjate se in hvalite obenem, da je za cerkev. Ne pomislite pa, da odpadejo za cerkev le majhni ostanki, poglavitni izdatki gredo za vas same, za vaša grla in vaše želodce, za vaše razveseljevanje in veseljačenje.

Ljubi kristjani! Vidim vas, kako grdo me gledate, berem na vaših obrazih, kako radi bi me ustavili in z ostro besedo odgovarjali na moje predrzne besede. Ker smo v cerkvi, vem, da ne bo nihče na tem mestu odgovarjal. Prav rad bi vas vse povabil v dvorano, da bi vsak svobodno z menoj debatiral. Toda ne izplačalo bi se, zakaj besede ne bi nič pomagale, pomaga edino dejanje. Prav vesel bom, če mi z dejanjem dokažete, da je moja današnja pridiga neresnična. Toda, kako mi boste to dokazali? Poslušajte dober nasvet.

Ali se spominjate, kako vam je ono nedeljo dež farni piknik pokvaril? Tisoč dolarjev je cerkev zgubila, tako tožite vi sami, tako toži

vaš župnik. Ker je vam dež pokvaril vašo zabavo, mora tudi cerkev trpeti. Vam je samo zabava ušla, cerkev je denarno zgubo trpela. Zakaj mora biti tako? Zakaj ne prinesete onih tisoč dolarjev župniku, da bo plačal obresti? Jaz trdim, da ste jih cerkvi dolžni, ker ste imeli pripravljene za piknik. Dokler jih ne prinesete, in sicer brez piknika, tako dolgo ne bom nobene besede v današnji pridigi preklical. Prinesel sem s seboj posebne koverte in jih puštil pri cerkvenih vratih. Vzemite jih s sabo na dom in do prihodnje nedelje prinesite v njih župniku tisti denar, ki vam je zavoljo pokvarjenega piknika v žepih ostal. Ako boste tako naredili, bom današnjo pridigo javno preklical. Če tega ne boste storili, bom od danes naprej na vseh oglih razglašal, da je vaša cerkev, ki ste nanjo tako silno ponosni, siromašna sestra evangelijskega ubogega Lazarja. Amen."

Father Sam je šel maševat in ni imel časa ugibati, kakšne misli se pode po glavah njegovih "dragih kristjanov". Mimogrede mu je slutnja prišla: Če bi bilo mogoče, da bi se misli oprostile tesne ječe v glavah, bi nastal pod cerkvenim svodom vihar, ki bi ne bil podoben viharju prve binkoštne nedelje . . .

Klub temu je bil duhovnik sam s seboj zadovoljen. Samo za hip mu je med mašo prišla misel, da je morebiti neumnost naredil. Saj svet tako rad imenuje neumnost vse, kar je nova in nenavadnega. Pri povzdiganju je molil:

"Jezus, če sem bedarijo zagrešil, ti jo lahko popraviš. Stori mi to, da ostanevaše dalejše prijatelja . . ."

Po maši je videl duhovnik, da ostaja kup kovert doli pri vratih nedotaknjen. Tiho in nenavadno hitro so odhajali ljudje, še nalašč so menda pospešili korake mimo kovert in imeli obraze obrnjene drugam.

Tesno mu je postalo pri srcu in se je pritožil pred Bogom:

"Pa sem te poprosil v najvjetejšem trenutku, da popravi vso mojo nerodnost . . . Ali je to plačilo za mojo odkritosrčno molitev?"

Grenko ga je zbolelo in je naglo zasedel avtomobil. Doma se ni več menil za dogodeke v sosednji župniji.

Zato ni vedel, kako so po nedelji in skozi ves teden izginjale koverte iz sosedove cerkve.

Kdor je mogel, jih je na skrivnem jemal. Največ so jih odnašali otroci — seveda po naročilu očetov in mater.

* * *

Na prižnici v cerkvi župnika Sama je stal duhovnik sosednje župnije. Oziral se je po cerkvi, po ljudeh, po stenah, stropu in temnih oltarjih. Od vsepovsod mu je kričala nasproti iskrena prošnja:

"Usmiljenje imej, božji poslanec!"

In je sklenil, da ne bo zinil besede, ki bi zoper tako prošnjo grešila. Gledal je obraze, ki so s plahim pričakovanjem strmeli vanj. Česa pričakujejo? Kaj naj jim pove, da bo kanilo kot odrešilna uteha?

"Dragi moji, zelo ste nove cerkve potrebni . . ."

Bilo je kot težko pričakovano odrešenje. Boleča napetost se je sprostila v oživljajoč oddih, ki je slišno planil po cerkvi. Hvaležnost je sinila iz oči, ki so se vlažno zablestele v posebnem sijaju.

"O Fathru Samu žale besede ne rečem. Veliko skušenj ima za seboj, bridko je že pada po njem. Mož pod takim navalom bremen mora ali omagati in se predati vetrovom, ali se pa dvigne v sinje višave duhovnosti, odkoder je jasen pogled na zemeljsko vsakdanjost težak. Zdi se mi, da je Father Sam drugo pot zase izvolil. Pustimo ga, da vlada nad nami iz svojih nadsvetnih gradov. Ne bo nam škodovala njegova duhovnost. Danes govorí v moji cerkvi, jaz sem med vami. Lahko si mislim, da mojim ljudem govorí o rečeh, da ga poslušajo z odprtimi ustmi. Prav, naj samo govorí. V zameno bom jaz pri vas nekaj nepričakovanega zini. Poslušajte me dobro. Ne silite več v svojega župnika zavoljo nove cerkve . . ."

(Ali je udarila strela med napeto poslušajoče . . .?)

"Molčite o vsem. Toda takoj naredite odbor, ki naj nabira denar. Na tihem, brez vsakega hrupa. Denar prinašajte meni, vsak vinar bom dobro shranil za vas. Jaz bom vse preračunal, naredil poglavitne načrte in ob svojem času s škofom in Fathrom Samom govoril. Zdaj je od vas odvisno, kako hitro boste novo cerkev dobili."

(Ali je novo sonce posijalo med množico? Ali se je pisana mavrica naselila v premnoge oči?)

"Dragi moji, pri kraju je današnja pridiga. Ne znam tako kot vaš župnik. Njega poslušajte, kadar vam govoriti o dušah. Tako kot on, malokdo zna. Meni ni treba pri vas o tem govoriti. O gospodarskih rečeh bom pa skušal še kdaj reči eno ali drugo med vami. Blagoslov božji na vas in na pastirja vaših neumrjochih duš. Amen."

Tako je minila pridiga in potem je minila še maša. Ljudje so se vsuli na sonce, se strnili v gruče in dolgo šumeli pred cerkvijo kot čebele pred panjem ob času rojenja.

Pridigar, ta dobri sosed Fathru Samu in njegovim ovčicam, je vedel, da je bila pridiga dobra. Zadovoljen se je zmuznil iz zakristije in sedel v avto.

Sredi pota nekje je srečal Fathra Sama. Oba sta za hip pridržala vozilo in se pozdravila v sončno dopoldne.

"No, kako si opravil?" je sosed sočeno besedo poprašal.

"Bog bo presodil", je Father Sam s pol priprto besedo odvrnil.

"In obsodil ne bo," je sosed s širokim smehom zaključil.

Potem sta pognala vsak svojo pot.

(Dalje prihodnjič.)

z besedami: Bog mi pomagaj! Katoličani in protestantje ga enako časte. Leta 1930 so za devetstoletnico njegove smrti izšle tri vrste znamk.

Sv. Emerik je poseben zavetnik ogrske mladine. Umrl je leta 1031. Bil je sin svetnika in tudi sam svetnik. Ogrska država ga je počastila s posebnimi poštnimi znamkami leta 1931, torej tudi za devetstoletnico smrti.

Svetniki na poštnih znamkah

Brat Lovrenc

TA mesec bom omenil znamke, ki so bile izdane v čast svetemu Cirilu in Metodu, sv. Olafu, sv. Emeriku in blaženi Gizeli.

Pred dvema letoma je češkoslovaška država izdala za dan 5. julija znamke sv. bratov in slovanskih apostolov Cirila in Metoda. To je bilo v spomin na apostolsko delo obeh svetnikov na Moravskem. Nekaj posebnega je to, zakaj do takrat je imel krivoverec Jan Hus pravo pravico na poštnih znamkah te države.

Tudi o Bulgariji se je govorilo, da misli izdati znamke v čast teh dveh svetnikov, vendar jih dosedaj še ni bilo.

Sv. Olaf je bil norveški kralj in velja za patrona te dežele. Bil je velik delavec za širjenje krščanske vere. V deželo je poklical mnogo duhovnikov in misjonarjev. Leta 1030 je bil hudo ranjen v boju in je kmalu potem umrl

Blažena Gisela je bila soproga sv. Štefana in mati sv. Emerika. Tudi njen brat Henrik je svetnik. Veliko je pomagala svojemu možu pri delu za krščansko vero. Ko je Ogrska izdala znamke v čast njenega sina Emerika, se je z eno znamko spomnila tudi svetnikove matere Gizele.

PRIPOROČILO V MOLITEV.

Znano vam je že, da je nevarno zbolel P. Hugo Bren, eden najbolj znanih in priljubljenih sodelavcev pri listu Ave Maria. Prav bojimo se, da vsaj za nekaj časa ne bo naš list mogoč prinesti ničesar izpod njegovega spretnega peresa. Ko to pišemo, se odpravlja v sanatorij, pa še ni znano, kam bo šel zdravja iskat. Vsem naročnikom, bralcem in prijateljem ga nujno priporočamo v molitev.

ENGLISH AVE MARIA

Rev. Leonard Bogolin, O. F. M. ----- Editor

EDITORIAL

In a few days the school bell will again start ringing morning after morning, calling the children together; the teachers will gather them in classes and a new school year will begin.

Dear Parents — to what school will you send your children this year?

To a Catholic School?

God bless you, if you will. You deserve great credit for this splendid Catholic spirit. Not all parents have this Catholic spirit, and those who do possess it are indeed to be congratulated. Some Catholic parents are blinded by money and politics, others by ignorance or luke warm faith. No Catholic parents who love their religion, their Church and the immortal souls of their children more than they do money, will consider for a moment sending their little ones to a public school. They know well that **Catholic children belong only in a Catholic School.**

Yes, this is the wish also of our dear Mother—the Catholic Church. Indeed, some bishops are so strict with regard to this matter, that they forbid priests to give absolution to parents who do not send their children to their Catholic Schools.

Your children — dear Catholic Mother—may be are in a public school, and you try to excuse your un-Catholic action by claiming (1) that the Catholic schools are not as good as the public schools; (2) that Catholic schools give too much time to religious instruction; (3) that public schools are free and Catholic schools cost money; (4) that you have done your duty if you send your children to Sunday school.

Are you right in your reasoning?

Absolutely not! You are all wrong!

(1) That the Catholic schools teach all the different subjects equally as well as the public schools, is a well known and proven

fact which nobody can deny. But, even if they did **not**, for the **most important thing in life** they are better—they give the child the fear of God. Will your stick, or will the police keep your children from doing wrong—from a bad life; will it keep them on the right road to happiness? No! But conscience — fear of God, **will!**

(2) Catholic schools give too much time to religion? Each class has some fifteen minutes—two hours a week for Catechism. Is this too much? What is the main object in the life of every man? To serve God and to save his soul. Can too much **ever** be said to children about this main object?

(3) You must pay and the public schools are free. What can you give to your children better than a good education? If you are a true mother — is anything too much for your dear little ones? A good mother would gladly give her heart for the welfare of her children—she surely would not count the cost of a few cents. And yet, some Catholic mothers object to give \$1.50 or so a month for the child's right education, but, at the same time, they do not hesitate to give \$2.00 or more a month, to spoil the child with Theatres or Movies!

(4) Sunday school! Yes—Sunday school is O. K., but is it enough? To talk to the child **once a week** about the main object of life, and let the devil work for six days!! Sunday school instruction **alone**, will produce only one thing —half Catholics. Half-instructed Catholics—Catholics from whose ranks, anti-Catholics, Catholic persecutors and “fallen-away” Catholics are recruited, Catholics who are a standing disgrace to their religion. Countries, too numerous to mention, show sufficient sad fruits of such half-way religious instruction.

So, you parents who are sending your
(Continued on Page 25)

Lay Leadership In Catholic Groups

by Mary Brennan Clapp

How often have we heard stressed, in connection with the Apostolate of Catholic Action, the need for lay leadership! Not always, however, is all that is implied in the term fully understood—even by those who would serve us as leaders. In the accompanying article, which is well worth the careful consideration of our readers, Mrs. Clapp, one of the original members of the Committee on Family and Parent Education of the National Council of Catholic Women, discusses a number of interesting aspects of her subject: Meaning of the term "lay leadership," qualifications required, duties involved, advantages and disadvantages to clergy and laity, etc. Her conclusion is: "Lay leadership in Catholic groups is not only desirable but necessary; that the opportunities for good are so unusual and promising that they become a demand for action."

THERE is no doubt in the writer's mind as to the desirability of lay leadership in Catholic groups. In professional circles the term, "lay," means non-professional. In the parish vernacular of any religion it means non-clergy. In our consideration of it here it must carry both meanings, since our clergy are professional, some of our laity are professional, and all of our laity are non-clergy. By "lay leader" then, we mean a leader who is not a priest or a member of a religious order or a practicing professional trained-in-leadership courses such as are given in schools of social-service and training colleges for teachers, etc. Also we must include under the term those men and women who may have at some time received such training and perhaps practiced professionally, but later turned from that vocation to another which constitutes a career but has not so far been formalized into a profession.

Lay leadership carries with it certain disadvantages which may under given conditions amount to dangers. Briefly they are — that the lay leader may in over-confidence attempt to give specialized information and interpret it wrongly; that the lay leader may attempt to solve a problem which seems clear to him only because he is unaware of all the implications; that the lay leader may not be able to keep an egotistical and aggressive group member

from dominating a meeting and limiting the discussion to his own expression of opinions thus making the study dangerous because incomplete.

ALAY leader's statement that because sun-baths are good, children should stay in the sun all the time, illustrates the first danger. Dunsany's fable of the hen who went down the road a bit and returned to tell the flock what the world was like, illustrates the second. And the old circumstance of the six blind men and the elephant is a six-fold example of the third danger, where a number of misinterpreted partial truths do not make a whole truth and no one present learns how to behave towards elephants.

These dangers may be removed, respectively, by calling in specialists to interpret specialized material; by bringing the experience of a large group to bear on a problem and consulting the printed material available on the question; and in the third instance by holding firmly to the ideal of group discussion which demands not only that each member consider the right of every other member to speak, but that each member exercise his right, and, if the evidence still seems over-opinionated, by calling on some outside authority for further discussion.

(Continued on Page 26)

FATHER SMITH INSTRUCTS JACKSON

By the Most Rev. John. F. Noll, D. D.

Reprinted by permission: OUR SUNDAY VISITOR PRESS

INSTRUCTION TWO

The Fall of Man and Original Sin

FATHER SMITH. Well, Mr. Jackson, have you had any difficulty in accepting what you were taught in the last instruction?

MR. JACKSON. No, Father; only I have pitied the fallen angels—the poor devils, who have lost Heaven for good.

FATHER S. It does seem sad, but it was all their own fault. They knew what would be the consequences of their rebellion, and possessing free will, could have chosen to obey the Almighty. They surely would not have expected to be rewarded, and rewarded eternally, for rebellion against their Creator. their only lover, the One, Who drew them out of nothingness, clothed them with beauty, and offered them happiness indescribable in His own Heavenly home. Eternal reward had no alternative but eternal separation from God; if they could not have Heaven, they must be excluded from Heaven, which is the worst torment of hell. The Almighty dealt quite similarly with the first human creatures He made: that is, He put them on trial with a promise of Heaven for fidelity and a threat of hell for disobedience. We shall take this up presently. This world and the whole visible creation came into being after the fall of the angles. According to the Bible (book of Genesis), God made the universe and what it contained in six days, beginning with the pure material things, followed by the lower kind of living things, then animals, and finally man, who was to have only a temporary home here below. His final destiny, like that of the angels, would be Heaven, but, like the angels, he would receive it only as a reward for service. God could deal honorably with man in no other manner and still leave him what he is, a free-being.

MR. J. Was the whole structure of creation really formed in six days?

FATHER S. Well, geologists contend that the word "day," used by Moses, could not have been the brief period spanned by twenty-four hours. Not that God could not have produced all in six days or even in six seconds, but they say that facts are against the literal "day." The Church does oppose this view. The question before us is that man, who appeared on the scene, differs from all other living creatures here below in this, that he was made to serve God and win for himself eternal happiness with God. The Bible says that the Almighty created him after His own image (Gen. I, 27), which refers altogether to the soul, because God has no body. Man's soul is like God in this, that it is a spirit, immortal, has understanding and free will.

MR. J. Do not some say that man's body evolved from an ape?

FATHER S. They say it, but offer no proof. They say that an ape's body is similar in construction, but that does not mean anything. It would be about time that the family of apes should be extinct — all should have evolved into human bodies long ago. But even if the evolutionists were right, we are not contending that man differs from the animals as to body, but as to soul. Our very conversation proves the spirit within our bodies. Every effect shows the nature of its cause. Our thoughts, whether expressed in word or not, come from a thinking subject. But thoughts are spiritual; they cannot be seen or handled. Therefore their source, the soul, must be spiritual. And a spirit cannot die. It is not made of parts into which it can dissolve or corrupt. Hence, whether God made Adam's body out of the earth or not, it matters little. The Bible says, and reason proves it, that God breathed into his body a **living** soul, a soul that would ever live, and hence excelling in value the whole material creation. This consideration alone explains why God should have so interested Himself in

man.

MR. J. Doesn't the Bible say that God formed Eve's body from a rib of Adam?

FATHER S. Yes; and this is easy as well as pleasant to believe. If Adam's body was made directly by God, Eve's had to be. If she was the first woman, she could not have been born as other people are. God intended to make Adam and Eve husband and wife immediately upon their creation, and in what better manner could He emphasize the oneness that should characterize the married pair than by building up one from the other: "They two shall be one flesh."

MR. J. There is surely something very fitting in that.

FATHER S. Now I must inform you what God's original intention was concerning all mankind, providing our first parents would not grieve Him. God not only gave them all that belonged to a perfect human nature, such as keen intelligence of mind, health, and sharp senses of body, but He clothed their souls with a supernatural beauty, which the Catechism refers to frequently as "sanctifying grace." In this condition, their souls bore God's own image, reflected His own divinity, and hence were objects of His intense love. But this was not all God did for our first parents. He intended that earth should be a veritable paradise for them. They would never experience sufferings nor hardships, would never die. However, these gifts, which in no wise belonged to nature, would be withdrawn from them and would not be given to their descendants, in case they representing human nature, should, like many of the angels, sin.

MR. J. Does the Bible really say that we should not have to die, had Adam not sinned?

FATHER S. Yes. In the Book of Wisdom, II, 23, 24, we read: "God created man incorruptible . . . but by the envy of the devil, death came into the world." And St. Paul, Rom. V 12, speaks most plainly: "By one man sin entered into this world, **and by sin, death: and so death passed upon all men.**" That death would only follow as a consequence of sin is evident from the very threat of God to Adam: "In whatsoever thou shalt eat of it, thou shalt die the death." (Gen. II. 17). Even the necessity of labor for the maintenance of life is

a consequence of our first parent's sin: "Because thou hast eaten of the tree . . . In the sweat of thy face shalt thou eat bread till thou return to earth." (Gen. III 23.)

MR. J. But, Father, to me this sin does not appear to have been so terrible. If I understand the case right, our first parents plucked a tree and ate fruit, which God forbade to them. Or is the "eating of fruit" a figurative expression for something more vile?

FATHER S. No, in the literal sense, they ate fruit, which God forbade them to eat. But, it must be remembered that their loyalty was on trial; it was a matter of principle; God was testing their obedience, and purposely made the trial easy. God in effect, said to them: "I am the Lord, your God, Who made you for Myself; Heaven is offered to you in reward for a slight act of obedience; but as free-beings you are at liberty to disobey. The consequences of disobedience will be the loss of My friendship and with the withdrawal of immunity from death, pain and other evils for yourself and descendants." Now God, permitted one of the fallen angels, who envied man's chance for Heaven, to tempt Eve, who succumbed, in disregard of God's orders, as we read in Gen. III, 6: "And the women saw that the tree was good to eat, and fair to the eyes, and delightful to behold: and she took of the fruit thereof, and did eat, and gave to her husband, who did eat."

MR. J. But does it seem just that the whole human race should be punished for this disobedience of Adam and Eve?

FATHER S. We are not strictly speaking, punished. All God owes to the soul are its natural endowments, namely: immortality, free-will and understanding. The supernatural beautification of the soul by grace, the preservation from death, sickness, labor, etc., were gifts, which God was free to give or withhold; and He chose to withhold them from the posterity of our first parents, if the latter proved themselves unworthy of the same. Then, in that one act, human nature was on trial. We have inherited our human nature from them in its fallen state. Had Adam committed many other sins we would not be affected thereby. An example or two will clear this up. What if I, as a personal friend of you, of my own free

will presented you with a large farm which would remain yours and go to your children on a certain condition? You do not fulfill this condition, and hence lose the farm. Your children are also deprived of the same. They cannot blame me, whilst they might blame you. I did not owe the farm even to you. Its retention by you, and its transmission to your children, depended wholly on your conduct. By your refusal to comply with my terms, you forfeited the same for yourself and descendants.

Again: When our congressman votes on any measure in the National Legislature, it is recorded as the vote of the whole district from which he comes, because he represents the thousands of voters of said district. God constituted Adam the representative of us all in that one matter.

MR. J. But only our temporal welfare, not our eternal weal, was affected by our first parent's sin.

FATHER S. No, our souls, being deprived of the supernatural beauty of grace, are not in a condition to be admitted to the presence of God—not even the soul of the little child who has committed no personal sin, but has inherited "Original Sin."

MR. J. I never knew that Catholics taught "infant damnation."

FATHER S. We do not. We do not believe that the soul of a child, not in grace, will be consigned to positive punishment. In fact, we believe that it goes into possession of happiness which far exceeds any natural happiness here—but it can be only a **natural** happiness, one commensurate with the soul's capacity, since the soul was never elevated to the supernatural condition.

MR. J. Well how is it that grown-ups can fare better than children, since you surely intend to teach me it will be within my power to attain Heaven and enjoy the Vision of God?

FATHER S. All grown-ups do not fare better than children, and most of them, probably, not as well. I stated that children, who die before their souls have Original Sin removed by the infusion of sanctifying grace, cannot go into the presence of God; neither could any adult. But God in His goodness and mercy, has come to our rescue. Original Sin can be removed, and the soul of man clothed with the

beauty of God's grace. In our next instruction we shall explain what God did to reinstate us in His friendship, and how we may regain the supernatural condition of soul.

PUSH BUTTONS AND SACRAMENTS

J. Gastineau

THE VERIEST unbeliever sees nothing childish and superstitious about pushing a little button and illuminating a night baseball park or stepping on a starter, throwing a clutch, and moving a ten-ton truck along the highway at forty miles an hour though seemingly, the pressing of a push-button has no proportion to the sudden brilliant lighting of the ball park: stepping on a starter and a clutch to rolling a ten-ton truck along a road at high speed.

Is there any reason, then, that in the eyes of the average unbeliever the Sign of the Cross, or the devout use of the medal of St. Christopher should seem to be disproportionate means for prevention of serious traffic accidents? Or that the faithful use of the Rosary should procure for the loyal child of Mary the benign influence of the Mother of God at the hour of death? Or that the wearing of the Oblate Scapular of St. Benedict establishes a dynamic spiritual union between the wearer and the Order of St. Benedict?

But the unbeliever claims that the electric push button is not a disproportionate means to an end. It sets electrical energy free which lights the ball park. Understand the mechanism of an electric switch, and your wonder is satisfied. There is no mechanism, the unbeliever claims, to explain the sacramental effects from the use of prayers and blessed objects. In the sceptic's eyes the use of such disproportionate means for the desired effect is pure superstition.

For one who believes in God, in prayer, and in the Divine authority of the Church, to attach power to the use of prayers and the use of blessed articles can never be superstition. Such a one believes in the efficacy of prayer, and in God's ability to use the weak and foolish things of the world to confound the wise. This is Faith. After all, the light of faith is a kind of understanding of the "mechanism" of sacramentals. For one who believes no explanation is necessary. For the unbeliever no explanation is possible.

THE GRAIL.

(Continued from Page 21)

little ones to a Catholic school, we congratulate you on your splendid Catholic spirit! God bless you!

Parents sending your children to a public school we pity you, but far more we pity your children — no matter what reasons you may have for your action.

THEY DO HAPPEN

Michael Mulcahy

THE MOST skeptical persons in the world — or nearly so—when it comes to believing miracles are the priests and bishops of the Catholic Church. It is easier to convince the hardened unbeliever of the miraculous nature of some strange phenomenon than it is to win over a theologian who has learned to be quick to disownenance exaggeration and to discard reports that are not well substantiated, to question what is doubtful and to denounce what is false. He does that to spare himself the embarrassment of seeing imposture and superstition pose as supernatural manifestations; to save himself the pain of seeing the cause of religion defamed.

Every theologian knows that suggestion explains many occurrences and many cures; he knows, too, that where the ailment is imaginary, the cure need only be imaginary. However, he does, after due examination, admit the miraculous nature of cures that can in no other way be explained. The most powerful suggestion cannot instantly knit together broken bones, cure cancers, or organic maladies of long standing. Suggestion cannot explain the cures of children too young to understand suggestion. It certainly falls uselessly before such well attested miracles as the raising of Lazarus from the dead, the changing of water into wine, and the resurrection of Christ himself.

The writer once saw a widowed mother, whose son had drowned in the East River, and whose body had not been recovered after a three day's search, walk to the edge of the pier whence the boy had dived and pour upon the water the blessed contents of a small bottle. The body of her dead son rose instantly to the surface. A miracle? Well, it certainly wasn't suggestion.

THE GRAIL.

(Continued from Page 22)

THE advantages of lay leadership are two-fold—to the clergy and to the laity. It seems in Catholic history that the laity have ignored the question of adult education and let it rest unprovokingly on the shoulders of the clergy and the teaching orders. There it has become a burden, to bear and to behold, while in truth it is rightly a natural and happy activity of normal adulthood. Perhaps the spread of education to all classes was necessary before this situation could be appreciated. Perhaps the full possible value of a clergy such as ours could not be imagined until some understanding grew of how much they are prevented from doing by what the laity are not doing. What rich results might come from a concerted effort to relieve them of a lay duty and release their efficiency for that particular phase of leader-

ship in which, without question, they are specially equipped to excel—the phase of research and advisory interpretation!

NO PASTOR who fulfills the manifold requirements of his position has time and strength to be a group leader in person. But relieved of the routine of assembling, fusing, and self-starting a number of groups, there must be released in him a very precious energy for spiritual insight and wise direction of the impulses that group acquaintance and discussion engender. This would be equally true of the stimulating assistance to be received from outstanding women in the teaching orders who can give so much in the great cause of Catholic Action if the laity spare them those duties which the laity should or can perform, and turn to them for the more specialized assistance which their state in life makes it possible for them to give. There is no need to fear disadvantages of lay leadership in Catholic groups if this means of professional guidance, ready and adequate in the Church, is rightly used—that is, if it is spared the unnecessary effort of doing the laity's thinking and is free to stimulate and evaluate what the laity should enjoy doing for themselves.

Nowhere in any organization is there a body of minds trained as are those of the Catholic priesthood. And to what unnecessary strain are we subjecting those minds! Enthusiastic, active, eager for their proper material, they must lose their special aptitude, their alertness, their remembered discipline if they are not allowed time and opportunity to continue some specialization. Sanctity persists and even increases, but should it fail to receive the returns of those other endowments that make it more immediately felt in this contemporary life?

THE ADVANTAGES to laity and clergy are, of course, inter-active. A little thought will make plain the effect of the foregoing possibilities on the laity. There are other considerations also. If education is not merely a matter of information, but is a development of ability to reason and evaluate, then the justification of education is the continued exercise of this ability. We are taught that God made us to know Him, to love Him,

to serve Him in this world and to be happy with Him in the next. There are many ways and degrees of knowing God. That one which is open to all normal persons is to know His works. This is the great purpose of education, deeper than the impersonal curiosity of the real scientist, more direct than the concentration of the artist, ground to stand on for the honest agnostic, and warmth and light for the soul that knows its way to Him.

Today we like to feel that the opportunities for education do not end with youth, that life stretches on in spite of hardships, cares, or frustrations, one long, unbroken road to learning. The wonder of life surrounds us. We may lose all other opportunity, but so long as we have mind and a few of the senses not too much impaired, that wonder endures and entrances.

We have inherited with the rest of the world, a Catholic culture. What are we, the Catholic laity doing with it? The very first sentence in Maritain's "Religion and Culture," is worth meditating on.

"Cultivating a field means inciting nature by some human labor to produce fruits which nature left to itself would have been incapable of producing."

HERE IS the field—Inherited Catholic culture. It is fenced off from the Catholic laity's grounds by thoughtlessness, distractions, complexity of contemporary life, hardship, and a certain material inaccessibility. The first two bars of the fence can be mounted at will. The third, everyone comes to in any quest now. The will-to-mount plus

time-budgeting seems to make it less slippery. The fourth is only an imagined bar; it becomes a step to stand on if viewed right. The fifth is falling. Libraries, museums, movies, radio, bring what we look for.

In this field of Catholic culture where bloom the flowers of Raphael, Dante, Palestrina, Chaucer, Gregory, Augustine, Francis, and whole orders of others as illustrations, are we to introduce no blooms of our own time? Much that is contemporary, not in the restricted sense of Catholic, is surpassingly beautiful. It is ours for the choosing, and our children's for the planting, if we choose further to add our human labor to the nature of our time. As laity, in the world and of it, yet not dominated by its failures and offences because of that sure guidance which is ours for the asking, we can determine what degree of culture our human labor may contribute to civilization.

It seems that lay leadership in Catholic groups is not only desirable but necessary; that the opportunities for good are so unusual and promising that they become a demand for action.

Qualifications of the lay leader in experience, personality, character, spiritual insight, are material for another article, in which should be treated also the questions of organizing groups, deciding on a line of study, and procuring material and expert comment when needed. In all these details one thing is fundamental—directness. To organize, meet. If the material is interesting and vital the meeting will recur. Otherwise, why should it?

In full from "CATHOLIC ACTION."

ATTENTION JUNIORS !

**Due to the lack of space The Junior's Contest
Page has been left out this month. So watch
for it in the October issue.**

APOSTOL GOBAVCEV

Življenje Fathra Damijana.

Priredil P. Bernard.

VI.

GOBAVA bolezen nam je vsem po imenu dobro znana iz evangelijs. Gospod Zveličar je imel posebno ljubezen do nesrečnih gobavcev in pri tem se je zopet pokazalo veliko nasprotje med Jezusovo "novo zapovedjo" ter med starim testamentom.

Po judovskem mnenju je bila gobavost znamenje, da se je moral bolnik zelo pregrešiti. Zato je bil vsak gobavec v tistih časih izmeček izmed poštene človeške družbe. Ni smel živeti z zdravimi skupaj in njegovi lastni sorodniki so ga smatrali za mrtvega.

Gobavec je moral živeti sam zase oddaljen od mest in vasi ter se je smel le od časa do časa približati človeškim bivališčem, ko se je moral javiti duhovnikom za nekak zdravniški pregled. Ako so spoznali, da je ozdravljen, je moral najprej opraviti neko pokoro v zadoščenje za svoje grehe. Šele potem so mu bile povrnjene družabne pravice.

Komaj je človek kdaj izkričal bolj pretresljivo besedo kot judovski gobavec, ki je moral vsakega bližajočega se človeka že od daleč svariti z glasnim: Nečist, nečist! Vsak se je zgrozil ob takem vzkliku, le Gospod Zveličar in njegovi svetniki so v vseh stoletjih premagali odpor, ki je vstajal v človeku po naravi v bližini gobavcev v tistih časih, ko je stal človek brez moči pred strahoto te bolezni.

Zgodnja krščanska cerkev je posebej poskrbela za gobavce. Nekaj časa so bili še tudi v krščanstvu izključeni od službe božje, toda pozneje se je tako uredilo, da so imeli svoje posebne cerkve. Kmalu pa so jih začeli vzdrževati iz skupne cerkvene blagajne in so imeli odkazane posebne dele v mestu.

Gobavost je bila bolezen južnih in vzhodnih krajev, vendar se je v srednjem veku močno razširila po zapadnih deželah Evrope. Tisoč in tisoč takozvanih lazaretov so postavili za okrbovanje nesrečnih bolnikov. Na poseben način so se pa zavzeli za gobavce v Siriji v začetku 12. stoletja, ko so ustanovili poseben cer-

kveni red, ki naj bi skrbel za te bolnike. Tako se je v Cerkvi vedno ohranil zgled Zveličarjev in navdihoval vernike za ljubezen do največjih nesrečnežev.

V začetku 17. stoletja je gobava bolezen v Evropi ponehala in skoraj izginila. Kmalu je živila le še v spominu na preteklost. Toda v drugih deželah, na primer na Kitajskem, v Indiji, Afriki, Sudanu in na otokih južnega morja je še vedno doma in povzroča veliko hudega. Celo strašnejše so njene moderne oblike nego so bile one v starih časih.

V novejši dobi, že po Damijanovem času, so iznašli zdravilo zoper gobavost. Toda domačini, ki so navadno poglavite žrtve gobavosti, radi odlašajo zdravljenje tako dolgo, da je vse prepozno. Kadar postane bolezen resna, lahko nastopi smrt v teknu enega leta. Toda zopet bomo videli v nadaljnjem popisovanju, da se včasih utegne raztegniti na toliko let, da pomeni že kratko človeško življenjsko dobo.

Razna znamenja in razvoj te bolezni opisovati je nemogoče. Toda eno lahko rečemo: Bolezen je tako strašna, da je zemeljskemu človeku nemogoče biti med gobavci in celo postati njihov strežnik. Samo tisti zmore to, ki ima s seboj Kristusa, prijatelja gobavcev, in mu Kristusova ljubezen napolnjuje srce. Samo v tej luči se da razumeti moč tistih velikih duš, ki se ne strašijo niti hujšega kot je sama smrt, samo da se popolnoma žrtvujejo za te nesrečne bolnike.

Poseben zgled v tem smislu je sv. Frančišek Asiški. Po naravi je imel velik stud pred gobavimi bolniki. Toda ko se je zavedel te svoje slabosti, je napel vse moči svoje velike duše in je nekoč gobavca poljubil. Od tistega hipu dalje je bila v njem premagana slabotna narava in bil je zmožen za nadnaravno življenje krščanske čednosti in velike svetosti.

Zgodovina ne ve, kdaj je gobava bolezen prvič prišla na Havajske otoke. Toda ko je bila enkrat tam, se je izkazalo, da so razmere med domačini kar najbolj ugodne za njeno hitro širjenje. Otočani so zelo družabni in vsaj v tistih časih niso imeli pojma o tem, kako se je treba čuvati okuženja.

Kdorkoli je prestopil hišni prag domačina, je veljal za intimnega prijatelja ter tudi užival vse pravice družinskega člena. Jedel je iz skupne sklede, kadil iz skupne pipe, spal na isti

slamnici z domačini. Bolnik in zdrav človek sta zamenjala oblačilo brez misli na morebitno nevarnost za zdravje.

Posledica je bila, da se je gobavost zelo hitro razpasla. Kmalu je tičala v vsakem kočtu deželice in povsod povzročala žalost in obup. Kljub temu se pa ni nihče spomnil, da bi se s previdnim ravnanjem dala morda omejiti in ustaviti. Havajci so se kar vdali v strašno usodo in živeli dalje svoje življenje po starih običajih. Bolan in zdrav človek sta kar naprej živila, delala in opravljal svoje posle drug poleg drugega.

Šele leta 1865 je vlada posegla vmes in začela misliti na to, kako bi se kuga zaustavila. Bilo je že skoraj prepozno za kaj takega, zakaj vsi predpisi v tem smislu so prišli nad ubogo ljudstvo tako nenadoma in njihova strogost se je smatrala za komaj znosno breme. Vladni sklep je namreč bil, da mora vsak okuženi domačin pustiti domačijo in se izseliti na severno obalo otoka Molokaj. Odlok se je glasil v svoji mrzli uradnosti res kot bič na pleča bolnikov:

"Vsi gobavci se morajo v teku dveh tednov zglasiti v uradnem zdravniškem uradu za pregled in za dosmrtno izgnanstvo na otok Molokaj . . ."

Izgnanstvo na otok Molokaj je pomenilo, da za te ljudi preneha dosedanji način življenga. Zakaj vlada je skušala imeti s to rečjo kolikor mogoče najmanj stroškov. Niti koč ali barak ni dala postaviti na kraju izgnanstva, da kakih zdravniških pripomočkov niti ne omenimo ne. Pot na Molokaj je pomenila samo bliže k strahoviti smrti in sicer v okoliščinah, ki so bile vse prej ko človeške.

Tako je z vladnim odlokom prišla nad domačine nova strahota. Cele hiše so bile obsojene na podrtijo in družine so druga za drugo izginjale s površja zemlje. Sto in sto okuženih nesrečnikov je bilo obsojenih, da bodo morali presekati vse vezi družabnega življenga na vasi ter bežati v kraj, ki so se bolj tresli pred njim kot pred boleznjijo samo.

Mnogo gobavcev je takoj sledilo ukazu, ker so se zavedali, da je njihovo stanje velikanjska nevarnost za družbo. Toda nekateri se niso pustili kar tako odtrgati od svojih domačih. Iskali so primernih skrivališč. Marsikak skrit kot v gozdu ali votlini na pobočju gora je na-

šla na ta način svojega stanovalca. Tako vladna odredba ni mogla imeti pravega učinka.

Leta 1873 je prišel na tron nov kralj. Tako so podvzeli strožje korake, da bi izločili gobavce iz družbe zdravih. Tudi so začeli postavljati mnogo lesnih barak za stanovanje izločenih bolnikov. Prizanašali niso nikomur, ne ženskam ne moškim, ne starim ne mladim. Celo kraljičina sestrična je bila med izgnanci. Stikali so po vseh kotih in odkrili skrivače druga za drugim. Več in več bolnikov so vlačili v pristanišče in od tam na Molokaj. Mnogo zdravih Havajcev je hotelo iti z bolniki v izgnanstvo. Preveč so bili navezani na svojce, da bi se mogli ločiti od njih. Toda postava tega ni dovolila, zdravi so morali nazaj domov. Potemtakem si lahko mislimo, kakšni srce pretresajoči prizori so se godili na obali pred odhodom ladje z nesrečnimi obsojenci — gobavci . . .

(Dalje prihodnjič.)

Zdravje in zadovoljnost.

Prva Slovenka v Ameriki

P. Hugo.

(Konec.)

ANTONIJA se je namenila v domovino. To je razvidno iz dopisa R. Crooksove agenture v Lapointu 16. sept. 1839, v katerem ista prosi glavni urad v New Yorku, naj ji izstavi "draft" ček za pot v Evropo in poskrbi za njen varen prevoz. To se pa ni zgodilo. Zakaj ne, nam ni natančno znano. Morda ji je imenovana družba sama odsvetovala, da bi v takem razrahlanem zdravstvenem stanju hodila na tako daljno pot. Napotila jo je v Philadelphijo, Pa., da se prej okrepi. Kompanija je mislila, da bo ona sama brata obvestila o tem. A to se dolgo ni zgodilo. Prvo vest, da je še vedno v Ameriki je prejel od Crooks Fur Co. 31. dec. 1839. V svojem trgovskem dopisu je mimogrede omenila, da se Antonija nahaja v Philadelphiji pri dobrem zdravju. Šele na spomlad 1840 mu je sama pisala, da je še vedno v Ameriki.

Bil je ne malo začuden. Crooks Co. je 2. maja 1840 pisal: "Moja sestra, ki ste jo Vi napotili v Philadelphijo, mi je pisala. Začudil sem se, ko sem zvedel, da je bila točasno še vedno v Ameriki. Pretečeno zimo sem ji pisal dvoje ali troje pisem in vse v Evropo naslovil, prepričan, da je odšla čez morje. Če kaj veste o njej, Vas prosim, da mi sporočite. Vam bom hvaležen." Med tem je lahko že v šentpavelskem "Wahrheitsfreundu" bral poročilo iz Philadelphije 26. ju. 1840: "Gospa pl. Hoeffern, sestra indijanskega misjonarja Fathra Baraga, je zadnjo jesen dospela sem, strta od svojega napora med Indijanci. Zdaj, ko se je zopet pozdravila, hoče na prigovaranje mnogih gospa najboljših krogov v tem mestu otvoriti dekliški zavod, v katerem se bo poleg nemščine, francoščine in lepih umetnosti poučevala ročna dela. V zavodu bota sodelovala profesorja Oehlschlaeger in Minnigrode."

Morda se bo komu čudno zdelo, kako se je mogla Antonija tako hitro uveljaviti v višjih krogih philadelphjskega ženstva. To gre pač na račun njenega dvojnega izrednega slovesa, kot Baragove sestre in plemkinje, ki je v daljnjem sorodstvu z avstrijsko vladarsko hišo, kot

so Amerikanci zmotno mislili in še danes ponavljajo. Ta glas je bil za Amerikance višjih krogov nekaj tako izrednega, da so se čutile počašcene, če so smele spadati v krog njenih znank in prijateljic.

Spočetka ji je morala iti v Philadelphiji precej trda za obstanek. Crooks Co. poroča 17. avg. 1840 Baragi v Lapoint: da se preživlja z vezenjem in poučevanjem v vezenju. Takrat je bila še brez lastnega doma. Kajti Crooks Co. je 20. okt. istega leta dala naslov: Madame Antoinette Hoeffern c. o. Mr. Wesselhoff N. 1224. North 2nd St., Philadelphia. Teden pozneje pa je bila že v lastnem stanovanju 145 So. 3rd St. Podrobnejše je Crooks Co. 26. maja 1840. sama opisala svoj položaj. To le piše:

"Ker že dolgo nisem ničesar slišala o svojem bratu, Vam bom jako hvaležna za vsako informacijo o njem. Prosila sem ga za \$50.00. Doslej nisem dobila še nikakega odgovora. Zato Vam bom hvaležna, če ta moj dolg poravnate. Kajti če Baraga nima denarja, bom jaz prav v kratkem prišla do njega potom našega poslaništva in ga Vam vrnila." Crooks Co. je ta njen dolg zaenkrat sicer poravnala, ne iz svojega, ampak iz Baragovega misijonskega fonda. Toda v pripombi tega obvestila ji pravi, naj se v prihodnje nikar več ne zanaša na kak denar iz Baragovega fonda.

To pripombo, ki jo je gotovo zbolela, je kompanija dostavila po Baragovi zahtevi. Ko ga je namreč o tem izplačilu obvestila, ji je 5. apr. 1841 naročil: "Obenem Vas prosim, Mr. Crooks, ne dajajte od mojega denarja nikomur niti enega dolarja. Pišem Vam to, ker slutim, da bote prošeni za to." Očividno je pri tem imel Antonijo v mislih. Res, trda je ta beseda. Njegova lastna sestra je bila v potrebi. Pa ni imel nobenega dolarja zanjo. A je treba pomisliti, da on ni imel nikakega lastnega dolarja. Kar je preko Crooks Co. dobil iz Evrope, je bil izključno misijonski denar. Glede tega je bil pa tako vosten, da si ni upal niti enega dolarja porabiti za kak drug namen, kot je bil določen. Svetniki so pač svoje vrste ljudje, ki jih moramo često samo občudovati.

Trajno pa Antonija ni mislila v Ameriki ostati. Tako je vsaj bratu izjavljala. Zato je on potom Crooks Co. pogosto vpraševal, če je še v deželi in kdaj misli iti. Dne 26. sept. 1840 je na kompanijo poslal "dva svoja otroka" kot

pravi, to je dva svoja rokopisa. Bila so menda "Zlata jabolka" in "Nebeške rože". Slednje so prosta prestava iz "Flowers of Heaven", ki je zopet prestava iz Abbe-Orsini-jenega francoskega izvirnika. V priloženem pismu prosi kompanijo: "Če veste, gospod, da je moja sestra še v Philadelphiji in namerava v kratkem oditi v domovino, Vas prosim, da bi ta dva rokopisa po kaki zanesljivi osebi njej poslali . . . V slučaju, da je moja sestra že odpotovala v Evropo, ali če namerava še delj časa ostati v Ameriki, bodite tako dobri" . . . A še preden je to pismo oddal, mu je Antonija sporočila, da bo najbrž še eno zimo v Ameriki ostala.

Ostala je pa še več zim. Kajti njen položaj se je med tem znatno izboljšal. Dne 30. okt. 1841 je pisala Crooks Co., da ima s svojo šolo lepše uspehe, kot je upala. Sledče leto 23. jan. je poslala znanemu prijatelju naših misijonarjev Franc Pavel Zupančiču v Trst \$200. v povračilo nekega dolga, ki ga je imela pri njem. Spričo tega bi mislil, da se bo za stalno prijela v Ameriki. Kaj jo je potem gnalo v Albany, N. Y. in nato v domovino, kdo ve. Iz dopisa Crooks Co. Baragi 6. okt. 1843 posnemamo, da se je takrat nahajala v Albany, N. Y. Tudi naslednje leto je bila še tam. Kajti ista kompanija poroča 8. apr. 1844 Baragi: "Vaša dobra sestra gospa Hoeffern je bila pred kratkim tu iz Albany, kjer zdaj prebiva. Bila je videti prav zdrava."

Nato viri molče o njej tja do l. 1846. Dne 16. febr. tega leta je Baraga zopet poizvedoval o njej potom Crooks Co. Ta mu je 3. jun. odgovorila: "Mrs. Hoeffern je zapustila to deželo pred Vašim pismom. Vzela je ladjo na Havre. Namenila se je k sestri v Avstrijo, menim da v Ljubljano. Bila je prav zdrava. Kot je razvidno iz njenega pisma, ki mi ga je pisala iz Pariza, kjer se je sestala z nekaterimi svojimi znanci, je imela prav ugodno vožnjo. Bila je ravno na tem, da zapusti Pariz in nadaljuje pot v domovino."

Zadnje poročilo o njej je Crooks Co. poslala Baragi 10. dec. 1846. Piše mu: "Pred kratkim sem prejel od Vaše vredne sestre gosphe Hoeffern pismo, datirano v Rimu 28. okt., v katerem mi sporoča, da se namerava vrniti nazaj v Ameriko." Iz tega je razvidno, da je le malo časa ostala doma pri sestri, potem pa dobila domotožje po Ameriki. Še lažje ga ra-

zumemo, kot pri drugih bivših Amerikancih. Je bil pač njen sprejem doma vse drugačen kot sloves. Toda Amerike ni več videla. Kaj jo je zavrlo, da je ni bilo več nazaj, ne vemo.

Ustanovila se je v Rimu. Kot je vedel povedati njen pred nekaj leti v Ljubljani umrli sorodnik Drenik, je tudi v Rimu otvorila nekak zavod za dekliško vzgojo. A o tej njeni rimske dobi in dogodivščinah nam manjka pisanih virov. Le to nam slovenski frančiškan Rev. Salezij Volčič, takrat generalni definitor reda, poroča v "Zgodnji Danici" l. 1858, da je bila tista leta tam. "Ta čas," tako piše, "imam vsaj koga s Kranjskega tukaj. Namreč sestro škofa Barage, gospo Jozefino s hčerko iz Trebnjega. Druga Baragova sestra Antonija, ki že delj časa v Rimu živi in pri kateri omenjeni prebivata, je že zelo pozabila kranjsko. Zdaj se bo zopet laho naučila." Seveda se je Rev. Volčič zmotil v imenih. Baraga ni imel nobene sestre Jozefine, samo Amalijo. Ta je s svojo hčerko Jozefino tisto zimo v Rimu preživila, kar je sledče leto isti poročevalec pravilno ugotovil.

Antonija je za časa svojega rimskega bivanja za dolgo pretrgala vse vezi z Ameriko, tako z bratom, kot s Crooks Co. Šele v jeseni l. 1860 se je zopet oglasila bratu. Povod ji je dala vest, da je sestro Amalijo zadel mrtvoud. Njenega pisma sicer nimamo, pač pa Baragov odgovor nanj, datiran 16. okt. 1860. Iz njega veje njegova neskaljena ljubezen do nje. Končuje ga: "Zdrava bodi in še nadalje moli zame, kot jaz vsak dan zate molid!"

Potem vlada zopet dolgoletni molk o njej. Že imenovani njen sorodnik Drenik je vedel povedati, da se je pozneje vrnila v Ljubljano. Kdaj in zakaj, tega ni vedel. Slutil bi, da tista leta, ko se je v političnem vulkanu kuhalo "Italia unita—Združena Italija". Vrnila pa se je kot bi ne bila sestra svetniškega Friderika Barage, ampak krivoverca Smolnikarja. Zato jo je Ljubljana topot tem hladnejše spreljala.

Po pripovedovanju g. Drenika je zapatčena živila in umrla nekje v šentpeterski župniji. Njeno stanovanje je bilo tako borno, da so morali baje rakev skozi okno potegniti, da so jo odnesli k sv. Krištofu. Šel sem gledat v mrtvaško knjigo k sv. Petru, da ugotovim leto in dan njene smrti. In res sem našel zabeleženo,

da je umrla 21. maja 1871. Pripomba mi je povedala, da jo je domači kapelan Rev. Pogorelec mogel dati samo še sv. olje. "Laibacher Blatt" poroča isti dan v oddelku za umrle: "Dne 21. maja blagorodna gospa Antonija Hoeffern pl. Saalfeld, vpokojena c. kr. uradniška vdova, stara 71 let, v šentpeterskem predmestju št. 162. na otrpnjenju pljuč."

Take so bile življenske dogodivščine in končno dognanje prve ameriške Slovenke in prve slovenske misijonarke. Za težke udarce usode, ki so padali na njo, je bila prekrhka. Le z vero svojega svetniškega brata Friderika bi jim bila kljubovala. Te pa ni imela. Da, še tisto, ki jo je imela, je ob njih zgubila. Domovina je ob smrti tragiko njenega življenja radi svetega brata s plaščem molčeče ljubezni pokrila. Še "Zgodnja Danica" je brez besede šla mimo njenega mrtvaškega odra in groba. Zgodovina resnice ne sme zamolčati, naj bo taka ali taka.

Spričo te zgodovinske resnice, ki ni razveljiva, moram reči, da ta prva ameriška Slovenka in prva slovenska misijonarka našemu ženstvu in našim misijonarkam, ki se leto za leto v obilnejšem številu raztekanjo v vnanje misijone, ne more in ne sme biti vzor. Tem vzvišenejši vzor je nam vsem skupaj največji ameriški Slovenec in patrijarh naših misijonarjev, njen brat Friderik Baraga.

Kotiček

lemonckih
klerikov

SLOVO — SPREMENBE — DAN VESELJA.

Prisrčen "z Bogom" smo rekli Fathru Saleziju, ko so se poslovili od nas za nekaj mesecev in se odpravili na oddih v domovino. Iz New Yorka so odšli dne 4. avgusta. Tisti večer pred slovesom iz Lemonta smo imeli domačo slovesnost njim na čast. Naš orkestra je igrala, da je bilo veselje. Naš novi komisar Very Rev. Benedikt so imeli poslovilni govor in poudarili, da Fr. Salezij zaslужijo malo počitnic po mnogoletnem obilnem delu med nami. V svojem kratkem odgovoru so pa Fr. Salezij omenili, da se bodo ustavili na potu v mestu Lisioux in počastili Malo Cvetko. Posebno pa da se vesele božje poti na Brezje. Na obeh krajih, so rekli, si hočejo nabратi navdihov za nadaljnje korake po življenjski poti. Vsi privoščimo dobremu Fathru počitnice in se že sedaj

veselimo njihovega povratka nazaj med nas v Lemont.

Pred kratkim so se izvršile še druge izpremembe pri nas v Lemontu. Naš bivši šestletni p. gvardijan, Rev. Benedikt Hoge, so postali sedaj komisar, na njihovo mesto so pa prišli Rev. Leo Novitski iz La Salla, da so prevzeli vodstvo samostana kot gvardijan. P. Bernard so se napol poslovili od nas, ker so prevzeli poleg dela pri Ave Mariji župnijo v So. Chicagi. Vsem želimo veliko upeha in božjega blagoslova v novih službah.

Dne 5. avguta je pa bil dan veselja za našega novinca Fra. Jeroma Sellaka iz New Yorka. Bil je dan njegovih prvih obljud. Za to priliko so ga prišli obiskati njegova mati, sestra in sestrična prav iz New Yorka. Prpeljal jih je sam njihov župnik P. Edward z avtomobilom. Istočasno je dobil redovno obleko naš letošnji novinec Louis Benkovič iz Steeltona. Sedaj mu je ime Fra. Rajmund. Tiste dni se je mudil tu na duhovnih vajah tudi brat Filip iz So. Chicage in je napravil tretjeredniške obljube. Vemo, da so bili vsi trije zelo srečni tisti dan, želimo jim pa, da bi ostalo veselje tega dne z njimi do konca življenja.

Fra. Martin.

PRI ČASTITIH SESTRAH.

Leto za letom se ponavljajo zelo lepi obredi pri naših sosedah, č.č. sestrach. Na praznik Vnebovzetja preblažene Device Marije mlada dekleta pristopijo k oltarju in tam snubijo Gospoda vseh gospodov za svojega ženina. "Sleči starega človeka — in obleči novega —", tako jim pravi duhovnik ter ponudi redovno obleko. Kako pomembljive so te besede! Odslej se mora žrtvovati, pokoriti svoje telo in tako odpraviti "starega človeka". Vežbati se v čednostih in tako obleči "novega človeka". To ni rečeno, da s preobleko so naravni nagoni pomirjeni in premagani. Ne, pač pa bo morala neveste Kristusova se bojevati z naravo in starim človekom tja do groba. Prepašejo jo s pasom, na katerem visi rožni venec. Ženinovo podobo ji dajo — razoelo, križ. Tudi knjige redovnih pravil. Sedaj je križ njen ogledalo in redovna pravila — knjiga ljubezni, nadnaravne in duhovne. Venec polože na glavo z besedami: "Hči, odslej se ne boš več imenovala I. I., ampak Sestra I." S tem je napravil duhovnik, kolikor je pač mogel, kar se tiče zunanjosti besed: "Sleči starega človeka — obleči novega." Prepupača pa vsaki nevesti, da zunanjno spremenjenje zvrši tudi v notranjosti — v svoji duši. Zdaj se prične leto poskušnje, namreč novicijat.

Po dokončanem novicijatu, torej leto dni in še eden dan pozneje, na dan 16. avgusta, zopet pristopi novinka oltarju in tam sklene časno zvezo z Ženinom, časno — kar se tiče predpisov, a v srcu sklene večno združitev. enec prejme v znak te nove zvezze. Vsako leto ponovite neslovesne ali česne obljube. Ko pa poteko tri leta, napravi večne obljube ter prejme prstan v znak svoje poroke. Venec, katerega prejme, ni več iz rožic, marveč je spleten iz trnja. Učenec in učenka naj ne bosta nad iteljem! Ženin je užival sovraštvo, je trpel in umrl — to mora tudi zvesta nevesta. Torej starši, če vaša hčerka želi pristopiti k redovnicam, nikar ji ne branite! Če jo Bog kliče ter želi imeti za svojo nevesto, bodite velikodušni in darujte mu jo.

P. Alojzij.

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

SOVJETSKI Judež Iškariot. — To je Henrik Jagoda, bivši šef zloglasne ruske čeke. Mačji priliznjenec na zgoraj, nečloveška zver na spodaj, se je še mlad prernil med mogotce sovjetije. Dolgo je užival neomejeno zaupanje, ki ga je temeljito izrabljala zase. Preko stotin človeških žrtev, tatvin in goljufij je šla njegova pot do proletarskega kapitalista. Moril je na debelo. Nekoč je dal kar 37 sodrugov naenkrat postreliti, ker mu je grozilo razkrinkanje. Poneveril je pol drug milijon rubljev državnega denarja in ga naložil v neko ameriško banko. Njegovo razkošno stanovanje je bilo pravi muzej raznih nakradenih dragocenosti. Poleg žene je imel še štiri druge "priateljice". Končno je prišla tudi nanj vrsta. Zdaj sedi v ječi. Bil bi že na drugem svetu, ko bi se ne bil za ta slučaj zavaroval. V inozemstvu je poleg kapitala naložil neke komprimiutoče tajnosti sovjetije, ki bi bile v slučaju njegove eksekucije objavljene. To mu je rešilo življenje. Njegova žena se je sama končala. Pa to je le eden izmed ruskih "rešiteljev proletarijata". Drugi še čakajo, kdaj se bodo srečali z maščubočno pravico. Takih "rešiteljev proletariata" se celo naši socialisti in naprednjaki sramujejo, čeprav jih je težko pripraviti do sramu.

Z LAŽMI in klevetami. — Dva primera, s katerimi lažmi in klevetami si nasprotniki prizadevajo Cerkev diskreditirati. Neki pariški tedenik je prinesel senzacionalno odkritje, da je bil papež Pij X. od vatikanskih krogov zastrupljen. In sicer zato, ker je boje ob izbruhu svetovne vojne na vsak način hotel iti na fronto, da zaustavi pričeto prelivanje krvi. Teden pa smo brali in naši "napredni" listi so kot masten ocvirk svoji javnosti servirali, da je Vatikan po svojih tajnih silah dal zastrupiti srbskega patrijarha Varnavo, da bi lažje uveljavil konkordat, kateremu je ta nasprotoval. To so take gorostasne laži in klevete, da se Vatikanu ne zdi vredno jih zavračati. A pripro-

sti, neuki, lahkoverni in kat. cerkvi neprijazni, jim kljub temu nasedajo.

K RST v izrednih okoliščinah. — Ob Rio Grande River, ki tvori mejo med Severno Ameriko in Meksiko, ima na ameriški strani Rev. Amancius Manubens misjon. Svobodno se giblje v njem, ker je v versko svobodni Ameriki. Na meksikanski strani, kjer vlada versko zasužnjenje, ni daleč naokoli nobenega katoliškega duhovnika. Otroci odraščajo brez krsta. Dasi ima ameriški misjonar v lastnem delokrogu dosti posla, saj se raztega čez 200 milij v daljavo in ima 30 podružnic, bi rad tudi sosednjim Meksikancem postregel. Vsaj otroke bi jim rad krstil. Toda preko sredine reke, kjer teče meja, ne sme. Tudi Meksikanci ne smejo na to stran. A si le znajo pomagati, ne da bi kršili postavo. Misjonar na plitvem mestu zajaše svojega vranca in gre do srede reke, ne da bi prestopil mejo. Od meksikanske strani pa prijaše Meksikanec na svojem konju z otrokom v naročju. Misjonar stoji na ameriških tleh, boter ali kdorkoli je že, na meksikanskih. Kakih zračnih meja zaenkrat vsaj v tem oziru ne poznamo, da bi se moglo reči: Ali je misjonar svojo krščujočo roko stegnil preko meje, ali pa otrok glavico . . .

V ERSKA svoboda v Sovjetiji. — Nova ustava garantira versko svobodo. Kakšna je ta svoboda v resnici, kažejo sledeče številke: Prvo polovico tega leta je bilo zatvorjenih in zaseženih 612 cerkva, odnosno bogoslužnih prostorov. Med temi je bilo 81 katoliških, 402 rusko-pravoslavnih, 60 turških mošejev, 55 judovskih sinagog, 6 batistovskih in 2 metodistovski cerkvi. Od raznih brezbožnih odsekov prihaja na osrednji urad in na Stalina samega polno zahtev, naj odredi razlastitev vsega cerkvenega premoženja in cerkvenih dragocenosti. Po približni cenitvi bi cerkvene umetnine same, če bi se v inozemstvo prodale, vrgle 120 milijonov rubljev, kar bi krilo dobršen del obroževavnih stroškov.

M LADINSKA ateistična propaganda. — O srednja zveza ruske komunistične in ateistične mladine je izdala na svoje somišljencike po svetu poziv, naj jo pridno obveščajo, kako v njihovih krajinah brezboštvo napreduje in

koliko oni k temu doprinašajo. Da bi bolj vnete dopisovali, jim oblubljajo posebne nagrade. Vsak mladec med 7. in 15. letom bo dobil za svoje pismo priznanje v podobi svinčnika s komunističnim grbom, Stalinovo podobo, razglednice in brošure. Najboljša pisma bodo nagrajena z zastonjsko poučno vožnjo v Rusijo. Kakor je namen te propagande vse sodbe vreden, tako je njen iznajdljiv način apostolom resnice lahko za zgled.

VZORI sovjetskih deklet. — Veščakinja v tem vprašanju, Helena Kononenko, je v ruskem listu "Komsomolskaja Prawda" vzore sovjetskih deklet tako-le opisala: Današnja russka dekleta hočejo biti samo letalke, gledališke zvezde, inženirke, arhitektinje, žurnalistke in kar je še takega. Postati žena, mati, vzgojiteljica otrok, na to ne mislijo. Zato ne zna jo dekleta med 16—18 letom, ki so bile docela v boljševiškem duhu vzgojene, nikakega domačega ženskega opravila, šivanja, kuhanja itd. Odtod pogosti slučaji, da si mora mož-vdovec sam kuhati, prati in krpati obleko, dasi ima odrasle hčere, ki bi to lahko opravile, če bi znale.

PROGRAM brezbožnikov. — Tretja ali komunistična internacionala v Moskvi je brezbožnikom po svetu za prihodnje leto začrtala sledeči program:

1. Posebna komisija 19 članov naj preiše, kako točasno stoji brezbožna propaganda, in na podlagi te ugotovitve naj stavi posebne predloge, kako naj postane bolj uspešna.

2. Vsak odsek svetovnega brezboštva naj izvoli poseben odbor 120 članov, ki bodo poborniki in voditelji brezbožne propagande.

3. Osrednje vodstvo brezbožne propagande daje za leto 1937-38 na razpolago 120 milijonov rubljev, da bo uspenejša.

4. Posebno živahno agitacijo je treba razviti v Španiji, Meksiku in Sovjetiji sami, ker te dežele so najbolj pripravne za tako propagando.

5. Vsak odsek osrednjega komunističnega odbora, takozvane Kominterne, mora poslati v Moskvo 25 članov na brezplačen kurz, ki ga bo poučil, kako je treba to propagando praktično voditi.

Kje pa je naše katoliško navdušenje za

razširjanje blagovesti resnice? Čas je že, da iz spanja vstanemo!

Z RTEV svojega poklica. — Španska časnarska zveza Logos poroča, da je bilo v Bilbao 26 duhovnikov umorjenih. Pa ne od desničarjev, ampak od rdečih, s katerimi so se Baski politično zvezzali. Posebno tragičen je bil slučaj mladega Rev. Uralda. Kot duhovnika so ga poklicali v ječo Dos Caminos, da prinese nememu na smrt obsojenemu versko tolažbo. Ko je prihitel tja, so ga postavili v vrsto onih, ki so imeli biti eksekutirani. Ustreljen je bil v ramo in čelo. Na čudovit način strel ni bil smrten. Le vid je duhovnik zgubil. Ko je pozneje zaprosil oblasti, da bi smel v Francijo do kakega špecialista, mu je bila prošnja odbita. To ni bil edini slučaj, da so duhovnike na ta način izvabljali iz njih skrivališč v smrtonosno past. Zlasti so se "pobožne" komunistinje rade posluževale tega ogabnega načina.

VELIKO slavlje v Lisieux. — Nova veličastna bazilika sv. Male Terezike v Lisieux je bila 11. jul. z velikimi slavnostmi posvečena. Ko bi bil sv. oče pri boljem zdravju, bi bil posvečenje osebno izvršil. Tako je prav resno izjavil. Kajti zboljšanje svojega zdravja pripisuje sv. Mali Cvetki. Zato bi se ji bil rad osebno oddolžil. Ker pa na to ni bilo misliti, je poslal tja svojega delegata, kardinala državnega tajnika Pacellija, kar je tudi nekaj izrednega. Pač pa je sam pismeno in še potom radia pozdravil udeležence. Bilo jih je nad 200.000, med njimi 5 kardinalov, 15 nadškofov in 60 škofov ter tisoči višje duhovščine. Slavnostne evharistične procesije — bil je obenem zaključek narodneda evharističnega kongresa — se je udeležilo do 350.000 vernih. Drugo jutro je kardinal legat obiskal tamkajšnji karmel, ondi maševal in se dolgo razgovarjal s tremi še živečimi sestrami svetnice. V imenu sv. očeta se jim je zahvalil za molitve in žrtve, ki so jih pošiljale k Bogu za njegovo zdravje. Ker je francoska vlada kardinala legata sprejela z vojakimi častmi kot suverena, so se razni naprednjaki zelo pohujšali in marsikako politično ugani.

MOLČEČA procesija. — Ta procesija se vsako leto vrši v Amsterdamu na Holandskem. Udeležujejo se je samo moški. Molčeča

se imenuje zato, ker vsi s povešenimi glavami, amo s tiho molitvijo v srcih, korakajo po mestnih ulicah. Njen današnji namen lepo izraža živa slika. Krepki možje nosijo v sprevodu velik križ z napisom: Mi nosimo Kristusa Križanega nazaj v človeško družbo. Zgodovina te procesije sega daleč v srednji vek. Rodil jo je spokorni duh Holandcev v težki zgodovinski uri. Kadarkoli so prišli pozneje v sličen kritičen položaj, so jo znova poživili. V novejšem času jo je 1880 tamkajšnji tretji red sv. Frančiška na širši podlagi obnovil. Letos se je je udeležilo 150.000 samih mož in fantov. Namen, ki so ga ji določili, je bil, da bi Bog rešil deželo komunizma in drugih podobnih izrodkov modernega poganstva.

K OMUNIZEM snubi naše črnce. — Med našimi nigri se giblje vse polno komunističnih agitatorjev. Med njimi se jim obeta hitrejša in bogatejša žetev kot med belimi. Ti agitatorji dobro vedo, kako razmerje vlada med belimi in črnimi v tej deželi. Vsak ve, da to razmerje na splošno ni idealno, še manj krščansko. Belim, niti katoličanom, kar ni moč dopovedati, da so nigri njih polnomočni in enakovredni bratje. Nigri to bridko čutijo. Tisti, ki jih dobro poznajo, pravijo, da so po naravi dobri, za vero doveztni in kot taki gotovo ne rojeni za brezbožni komunizem. Če jih bo ta le zamotal v svoje mreže, se bo zgodilo po krvidi belih, ki nočejo imeti ž njimi nič skupnega. To utegnejo še zelo draga plačati. Za slučaj, da tudi tukaj komunizem prevlada, bodo nigri maščevali krivice, ki se jim zdaj godijo. Zato se tukajšnja katoliška cerkev in njene številne organizacije zadnje čase zelo trudijo, da bi razblinile vse pred sodke proti nigrom in jih s krščansko blagovestjo prekvasile. Vsak je pri tem apostolatu dolžan sodelovati.

N AJMLAJŠI protestantski pastor. — Ta rekovardna čast gre Rev. Karlu Jaynes mlajšemu v Riverside, Cal. Šele 7 let ima, pa je bil nedolgo tega ordiniran za protestantskega ministra. Ordinaciji, ki jo je izvršil Rev. Drake, je prisostovalo kakih 1500 oseb. Tako po ordinaciji je imel novi Reverend svoj prvi nagovor, katerega predmet je bil: "Peklenska ali božja poboljševalnica". A to je bil le njegov prvi govor po ordinaciji. Sicer je že od svo-

jega tretjega leta naprej pridigal. Preden je postal minister, je imel za seboj že pridigarsko turnejo po Ameriki, na kateri ga je spremljal njegov varuh. Časnikarjem je izjavil, da kadar bo velik, hoče biti čez dan ali ognjegasec ali pa "baseball" igralec, zvečer pa pastor. Baje je takozvan "čudežen otrok", ker obvlada pet jezikov. A sedemletni minister je za dotično protestantsko sekto in protestantizem sploh slabo znamenje.

DAROVI

ZA LIST IN MARIJO POMAGAJ: Po 50c: M. Selnicar, R. Kaucich, P. Kosir, M. Mozina, F. Gerchar, M. Cankar, M. Cepon, M. Mivsek, M. Tersar, J. Gricar, Progar, A. Artach, Hlebec, M. Repar. — Po \$1: M. Zupančič, M. Tronta, M. Krivitz, J. Gerjol, M. Shikel, M. Sivic, M. Zalar, M. Hodnik; M. Kraus \$2., M. Shircel \$5. M. Berdik \$3, M. Barle \$20, K. Starce \$5, A. Ogrin \$7.50, T. Belc \$10, M. Stariha \$2, M. Lovsin \$5, J. Bartol \$2.50, M. Drasler \$3, I. Kirin \$2, T. Potočnik \$2.50.

LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ: Po \$1.: K. Gregovic, T. Bels, N. N., K. Gregorčič, M. Cekada, R. Koren, M. Vovko, J. Knavs. — Po 50c: Ivantic, M. Judnič, M. Petrič, M. Swan, M. Hribar, M. Mollan, M. Petelin, M. Urbanc, M. Gombach; Tony Ferk \$2, M. Savnik 25c, J. Kastelic 25c.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA: Po \$10: Andrej Ujčič, Jennie Gaber, John Sever Jr., Frank Gergovich, John Gregorka, Wenceslav Gregorka, Jennie Gregorka, Peter Stimač, Veronika Stimač, Anna Kuhar; Joseph Petrovič \$1, Mary Papesh \$2, Mike Jurash \$1.

KRUH SV. ANTONA: J. Kuhel 5zc, M. Stech \$1, M. Gregorčič \$1, M. Cekada \$1, N. N. \$2, N. N. \$1.

BARAGOVO SEMENIŠČE: M. Hribar \$1, N. N. \$1, M. Bayuk \$2.

KITAJSKI MISIJONI: M. Zupančič \$2, K. Starce 50c, A. Vraničar \$2, J. Brula 50c, F. Furlan \$1.

SVETE MAŠE: Po eno: Spolar, Paschal, Golobič, Kosarog, Schwartz, Sajder, Florjančič, Nemanich, Golichnik, Ljubi, Judnich, Bradesko, Judnich, Hroat, Borsnik, Trunkel, Markoja, Kozel, Legan, Sveti, Hart, Gende, Setina, M. Pavlešič, Kure, Hrovat, Pavlakovič, Markovič, Furar, Resman, Kegel, Belc, Roznik, Jaklich, Gerdovich, Gautar, Gorišek, Stimec, Kikel, Mestek, Koren, Sikosek, Kolbezen, Southworth, Martinčič, Skubic, Starha, Govednik, Trunkel, N. N., Kopovec, Bluth, Vidmar, Crbas, Tomshe, Modrin, Kriznar, Stukel, Vraničar, Tomšič, Hribar, Kucich, Savnik, Boznik, Bildhauer, Urajnar, Vidmar, Pošich, Spolar, Varsek, Cankar, Gantar, Mađrich, Drasler, Dolenc, Petrovič, Drobinc, Papesh, Bartol, Zore. — Po dve: Glatč, Setnicar, Kuhar, Gerchar, Ogrin, Herour, Markele, Stirn, Setničar, Sodec, Mollan, Starce, Pavlakovič, Mance, Fuggel, Pečnik, Belez, Sedej, Tercek. — Po tri: Gergovich, Baznik, Barle, Stirn, N. N., Hart, Mivsek, Mozina, Krajnc. — Po štiri: Starman, Drasler, Mrežar. — Po pet: Boznik, Kirne, Stirn, Judnič, Fdajnik. M. Hladnik 6, M. Mestek 10.

OZANILA

1. To je zadnjič, da še lahko rečemo priporočilno besedo za naš novi in sicer JUBILEJNI KOLEDAR. Nekaj dni po prihodu septemberske številke med vas bo menda še čas za kak oglas, za dopise in slike pa ne več. Kdor je torej to zamudil, mu ne moremo pomagati. Novi KOLEDAR bo izšel prve dni meseca oktobra in mora biti do tiskan prve dni septembra.

2. Letos ne bomo nič hvalili našega KOLEDARJA, čeprav je JUBILEJNI KOLEDAR. Lanskega smo precej hvalili, pa se nam je zgodila neprijetna reč, da ga nam je SKORAJ zmanjkalo. To je še fajn, da "SKORAJ" še ni nikoli zajca vjel. Če bi ga kdaj vjel, bi mi ne imeli v officu tistih SE DEM lanskih koledarjev!!! Torej letos že iz tega razloga nič hvale! Pa so še drugi v zroki, zakaj nočemo hvaliti. (Ali bo tako zanič???) Počakajte, boste že sami videli. Amen.

3. Tako sem bil zaposljen s Koledarjem, namreč s pisanjem o njem v zgornjih vrsticah, da bi SKORAJ (zopet!) pozabil kaj napisati o KAMPPANJI ZA TISOČ NOVIH NAROČNIKOV. Še vedno dobro gre. Ampak ta mesec gre posebno priznanje dobrim ljudem v WAUKEGANU in NORTH CHICAGI. Pljunili so v roke in pognali našo umaro daleč kvišku. Čast jim in hvala! Ostanite zvesti! Pa ne pozabite, da je vaš sedanji zastopnik Mr. ELKO DRASLER na deseti cesti.

4. Koliko je torej novih od zadnjič? Berite in štejte:

Mrs. Urbas, Ely, Minn.	1	Katie Govednik, San Francisco	1
Frances Pajk, Walsenburg, Colo....	1	John Bartol, San Francisco	1
Mary Cadonič, Pittsburgh (ta je kar neizčrpna!)	1	P. B. A., Waukegan-No. Chicago.....	37
Mrs. John Stariha, San Francisco....	1	9 Mrs. Urankar, Cleveland, O.	1
Brat Antonin, Californija in Wyo....	1	7 Mrs. Mary Useničnik, Morgan, Pa....	1
Mary Vavpotič, Chicago, Ill.	1	5 Elko Drasler, North Chicago	1
B. F. Mikush, Chicago, Ill.	1	1 Mrs. Veselich, Kansas City, Kan....	1
Lucija Gregorčič, Milwaukee, Wis....	1	1 Joseph Lesjak, Braddock, Pa.	2
Mary Papesh, Joliet, Ill.	2	Skupaj	82
Frances Tolar, Rock Springs, Wyo....	7	Zadnjič	871
Terezija Potočnik, Rock Springs, Wyo.	1		
Barbara Kramar, San Francisco	1	SKUPAJ	953

5. Še en zalet ali dva — pa bo 1000. Zdaj pa poslušajte. Nobenih nagrad nismo razpisali na nabiranje novih. In vendar je šlo tako dobro. Bog plačaj! Ampak zdaj bomo veseno razpisali ŠTIRI nagrade. Pa nič ne povemo, kakšne so. Takole bo. Tisti, ki nam pošlje štev. 970, dobi četrto nagrado. Tisti, ki pošlje 980, dobi tretjo. Oni, ki pošlje štev. 990, dobi drugo. Številka 1000 pa pograbi PRVO. Upamo, da bomo že v pihodnji številki objavili vse. Ker vemo, da nobeden naših nabiralcev ne pozna zame, lahko tudi taki dobe nagrado, ki dosedaj še niso dobene dobili . . . KAKO SE TO SLIŠI??? (Kakor tisto: Nosili smo vročino dneva, pa . . .)

6. "CVETJE" je dobilo novega urednika. Pater Odilo Hajnšek mu je ime. Morebiti ga kdo od vas — pozna? Nova metla dobro pometa. Tako je zatulil v svet in napovedal kampanjo za 5000 NOVIH. No, njemu je lahko biti tako korajzen. Če bi jaz bil na njegovem mestu, bi zakričal 10.000. Morebiti bi tudi med nami kdo dobil CETJU novega naročnika? CVETJE stane \$1.00 na leto in se pri nas v Lemontu naroča. Kako se vam zdi?

KRAMLJANJE NA ZAPEČKU

P. Bernard.

INDIANAPOLIS, IND. — Piše Antonija Bajt. — Najprvo se Vam lepo zahvalim, da mi niste ustavili lista Ave Maria, ker ga tako rada berem. Imam veliko družino 11 otrok. Štirje so že poročeni, nekaj je pa še majhnih in hodijo v solo. Jaz sem že delj časa bolehal, končno sem morala v bolnišnico na operacijo, ki sem jo z božjo pomočjo srečno prestala. Zdaj sem spet doma in me veseli, da morem poslati naročnino. Zelo težko cakam lista vsak mesec, ko je toliko lepega branja v njem. Pozdrav vsem naročnikom.

JOHNSTOWN, PA. — Piše Mary Lovše. — Z veseljem pišem par vrstic za list in naznanjam, da smo imeli na gričku Male Cvetke sijajno slavnost v nedeljo 1. avgusta. Obiskali so našo faro gospod škop iz Altoone in so pred lurško votlino blagoslovili novo zastavo društva Najs. Imena. Imeli so tudi krasno pridigo pred velikansko množico. Za njimi je pa govoril P. Pius v slovenskem jeziku. Oba govornika sta nam podala res krasne nauke, posebno za vzgojo mladine. Pred in po govorih so naši pevci lepo zapeli. Potem se je vila velika procesija po gričku in vsi udeleženci so imeli goreče sveče v rokah. Vse se je izvršilo v najlepšem redu in v veliko izpodbudo vseh navzočih. Končno so nam škop podelili blagoslov z Najsvejšim in tako se je končal naš veliki dan. Ponosni smo, da se je tako lepa slovenost izvršila v naši slovenski fari, ker smo s tem pokazali drugorodcem, kaj zmore slovenska katoliška vzajemnost. Čast vsem, ki so k temu pripomogli!

BRIDGEPORT, CONN. — Piše Agnes Gaspar. — Nekaj mi je prišlo na misel. Nekoč sem čitala v tem listu, da ima upravnik prekratek nos za vohanje, kdaj se je kdo od naročnikov preselil. Če je res tako, da upravnikov nos ni dosti dolg in oster, potem mi ne kaže nič drugega kot da pošljem svoj novi naslov. Škoda, da smo tako daleč od Lemonta in da ne morem priti pogledat, kako dolg je Vaš nos. Eno se mi pa dobro zdi. Če je res zelo kratek, je to dobro za Vašega kuharja . . .

CLEVELAND, OHIO. — Piše Jože Grdin. — Najprej prav lep pozdrav vsem v Lemontu in bralcem tega lista. Hvala Bogu, srečno sem se vrnil s potovanja. Prav vesel sem tega izleta in vse skozi je bilo prav zadovoljivo potovanje od Paray-le-Moniala pa do Brezij oziroma do katedrale svetih Treh Kraljev v Kolinu ali Kelmorajnu. Ogledal sem si Rim, Loretto, Benetke — te le bolj mimogrede — Beograd, Solun, Atene, Aleksandrijo, potem sem potoval v Palestino. V Jeruzalemu sem srečal P. Adolfa, ki naroča lepe pozdrave. Za vodnika po Sveti deželi sem imel mariborskega profesorja dr. Jakoba Aleksiča. Hodila sva po vsej deželi in se kopala v Mrtvem morju. Na povratku iz Palestine sem obiskal Carigrad in si ogledal slavno Hagijo Sofijo, nekdanjo cerkev Modrosti božje. Krasna stavba, sedaj turški muzej. Kaj vse imajo Turki v tem poslopju! Potem sem šel preko Bulgarije v Jugoslavijo. Bil sem skoraj ves čas samo na potovanju. Na gori Atosu pa nisem bil, ker je bila težava za dovoljenje. Preveč pa nisem mogel čakati. Slovenijo sem si ogledal za silo, ker ni bilo mnogo časa. Zdaj pa še enkrat pozdrav vsem pri Ave Mariji in drugim priateljem po Ameriki in stari domovini.

GIRARD, OHIO. — Piše John Dolčič. — To poletje sem imel dvakrat priliko, da sem med slovenskimi sestrami obudil spomine na svoje nekdanje šolanje v Marijanšču v Ljubljani. V mislim imam sestre prav tiste redov-

Vsak dan in na vsak način prihranite

denar, če kupujete pri

“Trikryl’s Dept. Store”

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.

Shranite naše “STAMPS”. Z njimi si prihranite

denar pri vsakem nakupu.

ne družbe, ki so me nekoč v omenjenem zavodu učile. To so naše prijazne mariborske šolske sestre, ki imajo med nami svoj glavni stan na gričku Assisi v Lemontu, svoje postojanke pa Irižem ameriške zemlje med Slovenci in Hrvati. Letos spomladi me je zaneslo zopet v Lemont in sem se oglasil tudi pri sestrah. Ob tisti priliki sem sklenil, da pojdem o priložnosti obiskat sestro Ljudmilo, ki je hčerka naše prijateljske družine Frausove iz Lemonta. Sedaj službuje na hrvatski šoli sv. Nikolaja v naselbini Millvale pri Pittsburghu. Sklep sem izvršil v nedeljo 25. julija in se odpravil na obisk v Millvale v spremstvu obeh hčerk Zore in Štefanie. Imeli smo jako prijeten obisk in se o marsičem pogovorili z dobrimi sestrami. Treba je dati tem božjim delavkam vse priznanje in vso čast za veliko delo, ki ga vrše za dobro vzgojo naše mladine. Jaz sem se počutil med njimi kot doma in marsikaj se mi je zganilo v srcu, kar so mi že pred toliko leti položile vanje njihove tovarišice v Marijanšču. Za vse jim bom vedno hvaležen. Narodu pa polagam na srce, da naj visoko ceni te zveste delavke za njegov duhovni in telesni blagor.

ODNEKOD, OHIO. — Piše Neimenovana. — Jaz bi lahko zelo veliko napisala od svojih sosedov, ki žive tu okoli mene. Večkrat namreč berem, kako moramo biti za zgled drugim in jih pridobivati za dobro stvar. Kadar take reči berem, mi vedno uhajajo misli na to ali ono sosednjo družino. Jaz si včasih domisljam, da sem temu ali drugemu za zgled, pa seveda ne smem sama soditi. Kdor druge sodi, naj gleda, da ne bo sam obsojen. Vendar človek si ne more izbiti iz glave posebnih misli, če mu je znan na primer takle slučaj. Bila je žena, zelo zagrizena zoper cerkev in tako. Pa se je odpravila v stari kraj na obisk. Vožnja po morju jo je pa zelo skrbela. In kaj je naredila? Naročila je malemu sinku, naj pridno hodi h katekizmu ves čas med njeno odsotnostjo. Res je hodil, toda ko se je mati vrnila, je bil katekizem spet zanič in cerkev ni bilo več treba. Sestra in drugi dečki so malemu prigovarjali, naj vendar še hodi, pa je bilo vse zastonj. Ali ni čudno tako krščanstvo — ali pa taka — nevera???

LEMONT, ILL. — Piše urednik. — Vsem dopisnikom zopet malo naročila. Pa si morate res enkrat zapomniti. Kdor nam karkoli piše, se mora vedno podpisati s pravim in celim imenom. Ako dopis tiskamo, lahko zamolčimo

ime dopisovalca ali dopisovalke, toda sami zase moramo vselej vedeti, kdo je pisal. Nepodpisane stvari gredo v vseh uredništvi takoj v koš. Najrajši pa imamo, kakor je bilo že pisano, da tudi v list gre vsaka stvar pod pravim imenom. Vendar tega ne zahtevamo v vsakem primeru. Saj se navadno takoj vidi, zakaj ta ali oni ni podpisani v listu. Potem pa še to. Zadnje čase dobivamo vedno več pesmi. Pa nekateri nič ne povedo, odkod so pesem dobili, če so jo sami naredili ali pa napisali iz spomina. In kdor jo je iz spomina napisal, mora povedati, če kaj ve, odkod je pesem. Drugače nima pomena, da bi prišla v tisk. Tudi vedno pišite na uredništvo in upravljenštvo na eni sami strani papirja. Pa tudi vsako stvar posebej. Nekateri sredi dolgega dopisa o tem in onem naenkrat naročne molitvenik ali kaj drugega taka. Tako naročilo naj pride posebej, vsaj na koncu dopisa, če že mora biti na istem listu. In pa za Kramljanje skušajte kaj vrednega napisati, samih pohval lista Ave Marije smo se že malo naveličali. Parkrat na leto je taka pohvala dobra, da vidimo, kaj misljijo naročniki o našem delu. Če pa se ponavlja v vsaki številki, pravijo bralci: No, to pa že na pamet znamo... Ko bo izšel naš novi Koledar, ga pa le pohvalite, če bo vreden pohvale. Parkrat bomo priobčili, stokrat pa ne! Ampak za to se ne mislimo nikomur zameriti, vsaj namena nimamo. Pa tudi s temi vrsticami ne, če je božja volja in — vaša . . . Vsem prav lep pozdrav!

LEMONT, ILL. — Piše urednik (že spet!) Mnoge matere in očetje še sedaj niso povedali svojim mladim v hiši, da ima Ave Maria angleško pisane strani. Kadar grem jaz po hišah, jim sam povem, pa pravijo: Well, tega pa nismo vedeli . . . Ali ni bolj poceni, če jim vi sami poveste? Kako bom šel jaz v vsako hišo to praviti??? In Striček je moral na vacation ta mesec — premalo pisem je dobil. Kar jih je, bodo počakala drugega meseca, če bo kaj bolj rodoviten. Pa bi lahko bil, če bi matere malo priganjale in tudi — pomagale . . .

ZAHVALE.

Javno se zahvaljujem Materi božji za zopet dobljeno zdravje. V hudi bolezni na nogah sem se k njej zatekla in sem bila uslišana. Priščna ji hvala. Mrs. M. Tomshe.

Javno se zahvaljujem nebeškim priprošnjikom za uslišanje v težki zadevi.

Antonija Nemgar.